

Europska
komisija

[LJETO 2015 ▶ BR. 53]

panorama

inforegio

▶ Europa se digitalizira

Kohezijska politika ulaže
u povezano društvo

- ▶ Obilježavanje 25 godina Interrega
- ▶ Platforma za pametnu specijalizaciju promiče održivu energiju
- ▶ OPEN DAYS 2015: partneri za ulaganje i rast
- ▶ Ekonomska evaluacija pridonosi usmjeravanju fondova EU-a

Regionalna
i urbana
politika

▶ **UVODNIK ČLANAK** 3
Corina Crețu, europska povjerenica za regionalnu politiku

POSEBAN PRILOG

▶ **KOHEZIJSKA POLITIKA IGRA SREDIŠNJU ULOGU U OSTVARIVANJU JEDINSTVENOG EUROPSKOG DIGITALNOG TRŽIŠTA** 4-7

INTERVJU

▶ **ŠVEDSKA – ÖVRE NORRLAND: RIJETKO NASELJENA, ALI INOVATIVNA REGIJA** 8-9

Erikom Bergqvist, predsjednikom regionalnog odbora iz Västerbottena

▶ **ŠPANJOLSKA – FOKUS NA PRIJELAZ GALICIJE IZ KONVERGENCIJE U KONKURENTNOST** 10-11

Alberto Núñez Feijóo, predsjednik regije

▶ **VREDNOVANJE FINANCIRANJA KOHEZIJSKE POLITIKE – ŠTO NAM MOGU REĆI DANAŠNJI EKONOMISTI** 12-13

▶ **VAŠIM RIJEČIMA** 14-18

Stajališta dionika o kohezijskoj politici za razdoblje od 2014. do 2020.

▶ **EIB PREDAN POTPORI REGIONALNOM RAZVOJU EU-A** 19

▶ **INTERREG NAVRŠAVA 25 GODINA – PANORAMA SLAVI NJEGOVA KLJUČNA POSTIGNUĆA** 20-27

▶ **NOVOSTI UKRATKO** 28-29

▶ **OPEN DAYS** 30-31

▶ **KARTE** 32-33

Indeks ljudskog razvoja EU-a i SAD-a 2014.

▶ **UTEMELJENA PLATFORMA ZA PAMETNU SPECIJALIZACIJU ZA ENERGETIKU** 34-35

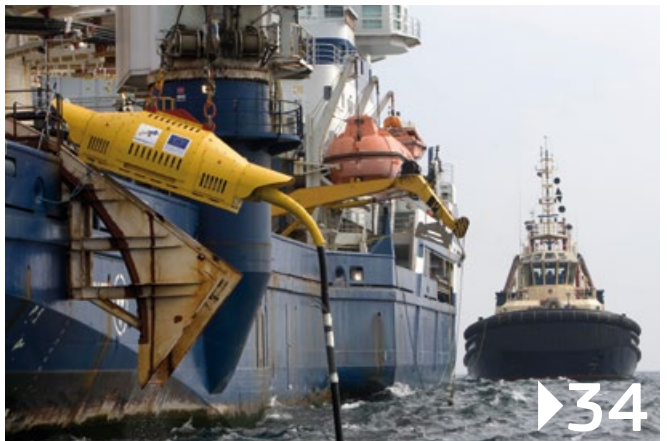
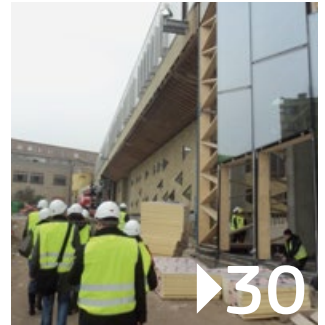
▶ **PROJEKTI** 36-39

Primjeri projekata iz Belgije, Francuske, Litve, Poljske i Velike Britanije

▶ **DNEVNI RED** 40

▶ 4
Naslovnica: Instalacijom superbrzog širokopolasnog interneta u Cumbriji (UK) upravljaju BT i vlada Ujedinjenog Kraljevstva uz potporu EFRR-a.

Fotografije (stranice):

Naslovnica, stranica 2: © BT Group

Stranice 3, 28, 30 – 31, 35: © European Commission

Stranice 4, 5, 6: © Shutterstock

Stranica 8: © Region Västerbotten

Stranica 10: © Xunta de Galicia

Stranica 11: © Biofabri

Stranice 14 – 17: Nizozemska © Provincie Limburg;

Irska © Southern Regional Assembly; Mađarska © Prime Minister's

Office; Austrija © Land Niederösterreich; Francuska © Emmanuel Pain;

Italija © Regione Lombardia

Stranica 19: © EIB

Stranica 21: © Alexandra Weckwerth

Stranica 22: 1 © Dejan Ristovski; 2 © Toms Kalniņš,

Chancery of the President of Latvia; 3 © URBACT

Stranica 23: 4 © Designlab/ref. av. Etcetera Design; 5 © Hungary-

Croatia Cross-border cooperation programme; 6 © ESPON

Stranica 24: 7 © AECT-Hospital de Cerdanya/GECT-Hôpital

de Cerdagne; 8 © Shutterstock; 9 © Rick Keus

Stranica 25: 10 © IPA prekogranični program;

11 © Thinkstock/Ivan Ekushenko; 12 © Flood-wise

Stranica 26: 13 © Innofinanz-Steiermärkische Forschungs-

und Entwicklungsförderungsges m.b.H.; 14 © Ndoeljindoe!

15 © Thinkstock

Stranica 27: © European Parliament

Stranica 30: © ADT-ATO (Reporters)

Stranica 34: sliku osigurao Wave Hub Ltd.

Stranice 36 – 39: © IBGE; © STELIA Aerospace/Cyrille Struy;

© Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A./Dariusz Krzosek;

© Superfast Cymru/Johnnie Pakington

Izdanje časopisa otisnuto je na recikliranom papiru na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku. Dostupno je na mreži na 22 jezika na web-mjestu http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/information/publications/panorama-magazine/

Sadržaj ovog izdanja dovršen je u lipnju 2015.

PRAVNA OBAVIJEST

Ni Europska komisija niti bilo koja druga osoba koja djeluje u njezino ime nisu odgovorni za moguće korištenje informacija koje se mogu preuzimati iz ove publikacije niti za pogreške koje se mogu pojaviti unatoč pažljivoj pripremi i provjeri. Ova publikacija ne odražava nužno stajalište ili mišljenje Europske komisije.

ISSN 2315-0823

© Europska Unija, 2015

Reproduciranje je dopušteno samo uz navođenje izvora.

Za upotrebu ili reprodukciju materijala treće strane koji su zaštićeni autorskim pravom mora se tražiti dozvola vlasnika autorskih prava.

▶ Uvodnik ČLANAK

Corina Crețu
*Europska povjerenica
 za regionalnu politiku*

Europska strategija jedinstvenog digitalnog tržišta mogla bi potaknuti rast i otvaranje 3,8 milijuna radnih mjesta godišnje, a za njezinu su realizaciju ključni europski strukturni i investicijski fondovi.

Od 2014. do 2020. u EFRR-u i Kohezijskom fondu na raspolaganju će biti više od 20 milijardi eura za ulaganje u sastavne jedinstvenog digitalnog tržišta. U ovom izdanju *Panorame* objašnjavamo kako točno kohezijska politika može pridonijeti ostvarenju te vizije.

Omogućavanje „povezanog društva” vitalno je za rast i razvoj u Europi, a ulaganja u usluge i infrastrukturu koji to podupiru dat će građanima Europe pristup internetskim uslugama u područjima e-uprave, e-uključenosti, e-kulture, e-zdravstva i e-pravosuđa.

Ta ulaganja ključni su elementi Komisijinih dalekosežnih planova za stvaranje jedinstvenog digitalnog tržišta. No da bi dobili financiranje, prijedlozi država članica morat će se uklopiti u dobro osmišljenu i usmjerenu političku strategiju.

Važno je da se ulaganja u ICT potpuno koordiniraju na regionalnoj i nacionalnoj razini. Radi povećanja strateškog kapaciteta država članica i razmjene najboljih praksi Komisija znatnu potporu osigurava u svrhe pripreme nekih nacionalnih strategija za digitalni rast.

25 godina Interrega

Ove godine obilježava se 25. obljetnica Europske teritorijalne suradnje. Interregov program financiranja tijekom tih godina

bio je iznimno cijenjen te je podupirao napore koje su regije i gradove ulagale u suradnju radi okupljanja ljudi i razvoja zajedničkih rješenja za zajedničke probleme, neovisno o tome radi li se o inovacijama, zdravstvu, infrastrukturi, obrazovanju, izobrazbi ili energetici. Neki se primjeri tih inicijativa nalaze i na ovim stranicama te pokazuju da je Interreg nedvojbeno postao važan kamen temeljac europske kohezijske politike.

Već je u tijeku program manifestacija kojima se obilježava obljetnica, a njegov će vrhunac biti konferencija „25 godina Interrega”, koja će se održati u Esch-Belvalu u Luksemburgu od 15. do 16. rujna. Bit će to trenutak za slavljenje postignuća u zadnjih četvrt stoljeća. Bit će to i prigoda za razmatranje naše vizije za buduću „Interreg 2040.” te će se pokrenuti tromjesečno javno savjetovanje s ciljem sagledavanja političkih izazova u pograničnim regijama, problema osoba koje tamo žive te preostalih prepreka koje valja rijeći.

Daljnji napredak na operativnim programima

Stalno napreduje i odobravanje operativnih programa za ESI fondove država članica. Većina je prijedloga sada usvojena, a ostali programi trebali bi dobiti zeleno svjetlo do kraja 2015., što će omogućiti početak ulaganja u razne ključne prioritete EU-a kao što su sigurnost opskrbe energijom, klimatska akcija, digitalno gospodarstvo, urbani razvoj te potpora MSP-ovima.

▶ SREDIŠNJU ULOGU U OSTVA- RENJU JEDINSTVENOG DIGI- TALNOG TRŽIŠTA U EUROPI IGRA KOHEZIJSKA POLITIKA

Razvoj jedinstvenog digitalnog tržišta ključni je prioritet za Europsku uniju jer se trudi potaknuti konkurentnost i rast, a kohezijska politika i europski strukturni i investicijski (ESI) fondovi bit će ključni za ostvarenje tih ciljeva.

Od 2014. do 2020. u EFRR-u i Kohezijskom fondu na raspolaganju će biti više od 20 milijardi eura za ulaganje u sastavnicu jedinstvenog digitalnog tržišta.

Ključna su područja ulaganja infrastruktura i digitalne mreže – brze širokopoljasne – koje će dobiti otprilike trećinu dostupnih sredstava, odnosno ukupno približno 6 milijardi eura. Do 10 milijardi eura uložiti će se u digitalno gospodarstvo za razvoj ICT proizvoda i usluga te širenje tržišta e-trgovine. Dodatne 2 milijarde eura ići će za razvoj „povezanog društva” u pogledu promicanja stalnog širenja internetskih usluga na područjima e-uprave, e-uključenosti, e-kulture, e-zdravstva i e-pravosuđa.

Ta su ulaganja ključni elementi Komisijinih dalekosežnih planova za stvaranje jedinstvenog digitalnog tržišta, koje ima potencijal generiranja gospodarskog rasta vrijednog 250 milijardi eura.

Sredstva će biti na raspolaganju i kao potpora provedbi zakonodavnih inicijativa vezanih uz jedinstveno digitalno tržište te administrativnom kapacitetu država članica za primjenu zakona.

Financiranje iz ESIF-ova dodatno će pridonijeti korištenju daljnijeg financiranja iz nacionalnih javnih i privatnih izvora s ciljem ubrzanja pozitivnog utjecaja jedinstvenog digitalnog tržišta u svim regijama. Ta ulaganja trebala bi državama članicama, tvrtkama i građanima pomoći da na najbolji mogući način iskoriste prilike koje nudi jedinstveno digitalno tržište.

Razvoj širokopoljasnih mreža – dosadašnji napredak

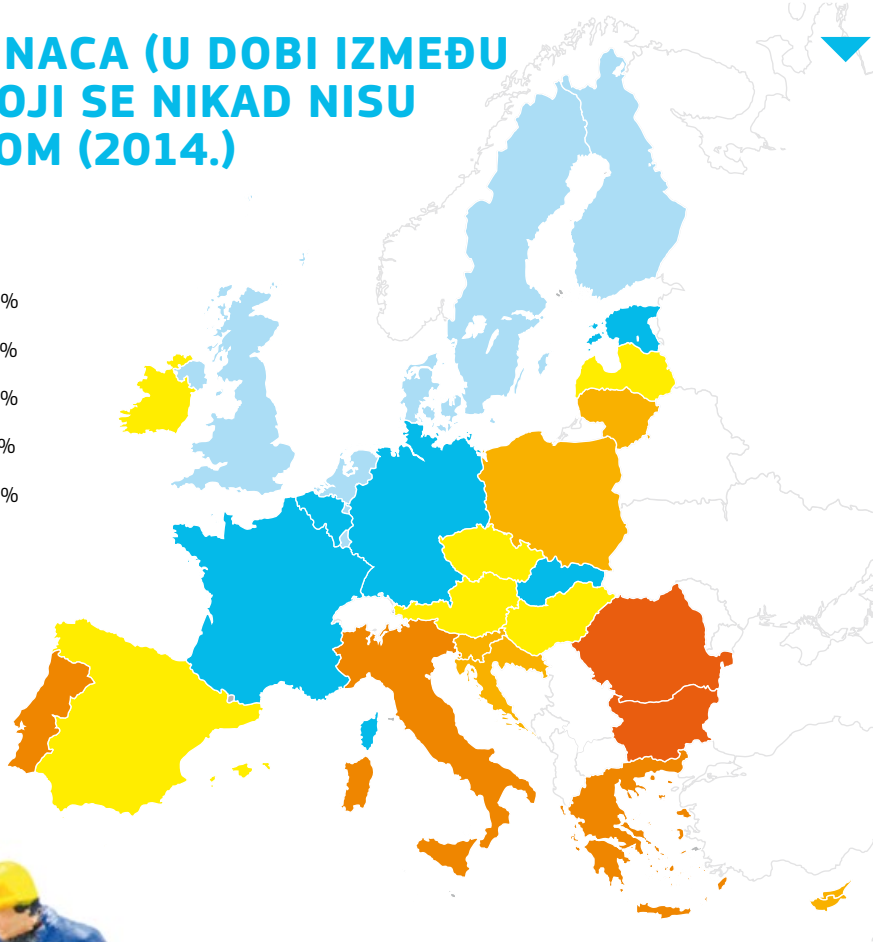
Tijekom razdoblja financiranja od 2007. do 2013. uložena su znatna sredstva u ICT infrastrukturu, uključujući povezivanje više od pet milijuna ljudi sa širokopoljasnim mrežama. Dana je i potpora za više od 20 000 ICT projekata.

POSTOTAK POJEDINACA (U DOBI IZMEĐU 16 I 74 GODINE) KOJI SE NIKAD NISU SLUŽILI INTERNETOM (2014.)

DK	2,62%	AT	15,1%	PT	30,5%
LU	4,05%	CZ	15,7%	IT	31,5%
NL	4,95%	IE	16,3%	EL	32,9%
FI	5,52%	LV	20,6%	BG	37,1%
UK	5,53%	ES	21,4%	RO	38,6%
SE	5,5%	HU	21,5%		
DE	11%	SL	24,1%		
FR	12,1%	LT	25%		
EE	12,4%	HR	27,7%		
BE	12,9%	CY	28%		
SK	14,6%	PL	28,1%		

Izvor: Eurostatova anketa o korištenju ICT-a u zajednici

Glavnina troškova uvođenja brze širokopolasne mreže povezana je s postojećom „pasivnom” infrastrukturom, uskim grlima povezanim s koordinacijom izgradnje, složenim postupcima za izdavanje dozvola itd. Da bi se smanjili troškovi implementacije brzih širokopolasnih mreža, ubuduće će pri izgradnji fizičke infrastrukture za mreže, kao što su plinska i električna, biti obavezno predvidjeti širokopolasne optičke kabele. Svi takvi radovi od srpnja 2016. morat će biti usklađeni s direktivom EU-a koja se odnosi na to (Direktivom 2014/61/EU).

Fokus na ruralni prostor

Ulaganja u širokopolasnu infrastrukturu u urbanim područjima općenito su dosta profitabilna i ne zahtijevaju javnu potporu. Fokus intervencije ESI fondova stoga je na ruralnim područjima.

I EFRR i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj u mogućnosti su financirati širenje širokopolasne mreže, pa se u Komisiji uspostavlja koordinacijski mehanizam kako bi se te mogućnosti financiranja iskoristile na optimalan način.

Projekti moraju biti tehnički isplativi te ne smiju kršiti pravila tržišnog natjecanja. Poštivanje okvira državne pomoći EU-a

PROJEKTI FINANCIRANI IZ EU-A KOJI PRIDONOSE STVARANJU JEDINSTVENOG DIGITALNOG TRŽIŠTA

▶ ŠIROKOPOJASNE MREŽE Projekt RAIN, Litva

Širokopojasne mreže uvode se u cijeloj Litvi kako bi se i na 98% ruralnih područja omogućio brz i uključen internetski pristup. Projekt RIN imao je za cilj poboljšati pristup širokopojasnom internetu u ruralnim područjima i do 2014. postići pokrivenost širokopojasnom vezom na 98% teritorija Litve. Postavljeno je nekih 4 400 km širokopojasnih kabela te su instalirana mrežna infrastruktura i 775 podokružnih i općinskih poveznih točaka. Zahvaljujući tome, 600 000 građana (20,6% stanovništva države), 2 000 tvrtki i 9 000 javnih ustanova sada se koriste širokopojasnom mrežom. Izgradnja posredničkih mreža u nepokrivenim područjima smanjila je (smanjenjem troškova ulaganja) prepreke ulazu komercijalnih operatera, čime ih se potaknulo na širenje pokrivenosti širokopojasne veze do krajnjih korisnika. Projekt RAIN nudi povezivanje mnogim javnim ustanovama (npr. za 524 javne knjižnice), čime se pridonosi digitalnoj pismenosti među dijelovima stanovništva kojima prijete rizik od isključenosti.

▶ BRZA INTERNETSKA VEZA U RURALNIM PODRUČJIMA Projekt B4RN, Velika Britanija

Projekt B4RN omogućio je povezivanje 20 malih sela te okolnih farmi u Lancashireu u Velikoj Britaniji. Više od 2 000 ljudi ima pristup internetskim uslugama pri brzinama od 1 Gb/s za samo 30 funta mjesečno. Lancashire je sedma najsiromašnija regija u sjevernoj Europi, uglavnom je ruralna, a karakteriziraju je mnoga područja koja bi mogla imati koristi od osnovnog pristupa širokopojasnim mrežama. Opremajući ruralna područja vezama koje neće brzo zastarjeti, Europa može steći konkurentsku infrastrukturnu prednost, što može imati bezbrojne pozitivne sinergijske učinke, uključujući jeftiniju i bolju poljoprivredu, preokretanje depopulacijskih trendova u ruralnim područjima Europe promicanjem rada na daljinu, poticanjem turizma i e-trgovine te održavanjem ruralnog socijalnog tkiva. Brze internetske usluge ključne su za pristup uslugama e-zdravstva i e-uprave.

▶ E-UPRAVA I OTVORENI PODACI Open Data Gencat

Portal katalonske vlade objavljuje informacije iz javnog sektora s ciljem poticanja korištenja i ponovnog korištenja tih podataka. Pristupačne informacije potječu iz različitih javnih ustanova katalonske vlade, a grupirane su u jednostavno pretražive kataloge podataka. Podaci su dostupni u raznim oblicima, od kojih je većina standardna, pa se mogu jednostavno iskoristiti ponovno. Portal trenutno nudi više od 1 400 skupova podataka iz 15 tijela i odjela regionalne vlasti (npr. karte, turističke informacije, socioekonomske pokazatelje, ponude za posao i kulturne događaje).

▶ E-ZDRAVSTVO Inovacijska platforma za zdravstvo

Jedan je od najupečatljivijih primjera korištenja ESIF-ova za razvoj e-zdravstva inovacijska platforma za zdravstvo u Galiciji. Platforma podupire projekte koji razvijaju inovativnu zdravstvenu skrb putem mehanizma za javnu nabavu inovacija (PPI-ja). U sklopu platforme razvijen je i sustav elektroničkih zdravstvenih kartona IANUS, u koji kliničke podatke stavlja na raspolaganje svim domovima zdravlja i bolnicama te svim ljekarnama u Galiciji (čime je povezano ukupno 36 000 profesionalnih djelatnika na području zdravstvene skrbi).

znatan je problem. U područjima u kojima tržište ne omogućuje nužna ulaganja u infrastrukturu, dopušteno je korištenje državne pomoći u skladu s procjenom.

ICT proizvodi i e-trgovina

Ciljano je područje budućeg financiranja jačanje primjene informacijske i komunikacijske tehnologije u područjima e-vlade, e-učenja, e-uključenosti, e-kulture i e-zdravstva. Mjere vezane uz ICT mogu dobivati potporu i u sklopu drugih tematskih ciljeva, a uključene su i u mnoge strategije pametne specijalizacije. Razvojem dobro promišljenih strategija za pametnu specijalizaciju regije mogu prepoznati prioritete za ulaganja u ICT koji su najvažniji za njihovo područje.

Europski strukturni i investicijski fondovi ne smiju se smatrati isključivo izvorom financijske potpore, već i političkim alatom koji javnoj upravi pomaže pri definiranju strategije te planiranju administrativnih i investicijskih napora.

Strateški planovi digitalizacije

Zahtjevi za bolju analizu prije ulaganja koje postavlja kohezivska politika (*ex ante* uvjetovanja) djeluju kao dobar poticaj za bolje promišljanje potreba za ulaganjem u širokopojasne mreže te dovode do strateški osmišljenijeg i na činjenicama utemeljenijeg pristupa ulaganjima u digitalizaciju.

Prijedlozi za financiranje moraju se uklopiti u dobro osmišljenu sveobuhvatnu i ciljanu političku strategiju koja uzima u obzir sva nacionalna/regionalna sredstva, konkurentne prednosti i poslovni potencijal.

Važno je da se ulaganja u ICT potpuno koordiniraju na regionalnoj i nacionalnoj razini. Radi jačanja slabog političkog/strateškog kapaciteta mnogih država članica i razmjene najboljih praksi Komisija znatnu potporu osigurava u svrhe pripreme nekih nacionalnih strategija za digitalni rast.

Mapiranje prioriteta

U cijeloj EU-u pokrenuto je sveobuhvatno mapiranje prioriteta za inovacije i strategija specijalizacije. Temelji se na analizi trenutne generacije strategija inovacija za pametnu specijalizaciju (RIS3), koje su kamen temeljac reformirane kohezivske politike. Tijekom programskog razdoblja od 2014. do 2020. kreatori regionalnih i nacionalnih politika moraju razviti RIS3 prije ulaganja resursa EFRR-a u istraživanje i inovaciju.

Taj pristup pridonosi usmjeravanju javnih i privatnih sredstava prema prioritetima za pametnu specijalizaciju prepoznatima tijekom poduzetničkog procesa otkrivanja.

Približno 15% prioriteta za RIS3 bit će usmjereno u ICT. U svojim regionalnim i nacionalnim strategijama RIS3 najviše se na ICT usmjeravaju Poljska, Italija, Španjolska, Grčka i Portugal. Veliki (otvoreni) podatkovni skupovi, pametne mreže i gradovi, sigurnost IT-a, e-zdravlje, e-turizam i industrija 4.0 prioriteta su koji se najčešće biraju.

E-uprava

Nova strategija e-uprave EU-a usredotočit će se na žurne mjere, npr. međupovezivanje poslovnih registara, razvoj „načela jednodržavnosti” i „jedinostveni digitalni pristupnik”.

„Načelo jednodržavnosti” znači da osobe i tvrtke podatke javnoj upravi moraju podastrijeti samo jednom. Cilj je srezati birokraciju kako korisnici ne bi morali slati iste podatke i uvijek iznova ispunjavati iste obrasce.

Prijelaz prema potpunoj e-nabavi i međuoperabilnim e-potpisima ubrzat će se jer oni omogućuju pouzdanu i transparentnu elektroničku interakciju, od koje osobito imaju koristi male inovativne i „start-up” tvrtke. Do rujna 2018. ponude za javnu nabavu morat će se slati elektroničkim putem.

Trenutni akcijski plan za e-upravu završava se 2015. Bio je to važan alat za koordinaciju između država članica i Komisije s ciljem modernizacije javne uprave. On je omogućio velike korake na planu e-identiteta jamčeći identitet osobe na internetu i istodobno osiguravajući siguran način obrade njezinih podataka.

Boljim povezivanjem usluga e-uprave smanjit će se birokratske procedure ne samo za javnu upravu, već i za građane i tvrtke, a usluge e-uprave koje se razvijaju u raznim državama članicama trebale bi moći međusobno komunicirati i neće biti razvijene u izolaciji. Važno je i da se ulaganja u e-upravu usklađuju se reformom i modernizacijom javnog sektora kako bi se poboljšala učinkovitost i pristupačnost, a ne samo s ciljem digitalizacije birokracije.

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/newsroom/news/2015/05/cohesion-policy-supports-the-digital-single-market

▶Umeå Hamn, gdje su razvijene veze s vanjskom lukom putem električne željeznice i priključaka za autocestu E12. Ulaganja su ojačala logistički centar Umeå.

▶ÖVRE NORRLAND

RIJETKO NASELJENA, ALI INOVATIVNA REGIJA

Övre Norrland u Švedskoj dio je europskih sjevernih rijetko naseljenih područja (SRNP-ova). Regija se sastoji od približno 10% ukupnog kopnenog područja EU-a, ali u njoj živi manje od 0,5% ukupnog stanovništva EU-a. Övre Norrland pokriva okruge Västerbotten

i Norrbotten, a obuhvaća i dijelove regije Sàpmi, povijesne domovine naroda Sami. Panorama je razgovarala s Erikom Bergqvistom, predsjednikom regionalnog odbora iz Västerbottena.

▶Kako su se odvijali pregovori za usvajanje operativnog programa (OP-a) za razdoblje od 2014. do 2020. u regiji Övre Norrland? Što je u usporedbi s prošlim pregovorima bilo drukčije ovoga puta?

Okrug Västerbotten koordinirao je razvoj i izradu OP-a za EFRR u regiji Övre Norrland. Sadržaj programa temelji se na strategijama regionalnog razvoja, koje su nedavno donesene nakon širokih konzultacija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini

i u skladu s Europskim kodeksom ponašanja za partnerstvo i europskim strukturnim i investicijskim fondovima.

Pisanje programa i nacionalni pregovori trajali su do proljeća 2014. Švedski ministar poduzetništva i inovacija zatim je stupio u dijalog s Glavnom upravom Europske komisije za regionalnu i urbanu politiku, a tijekom procesa pomagali su i sastavljači regionalnih programa.

Pregovori su bili naporni, detaljni i ograničeni kratkim rokovima. Najdulje rasprave vodile su se oko malih, ali ključnih preduvjetovanih ulaganja u širokopojasnu i prometnu infrastrukturu u korist tvrtki iz regije. Ta nas je rasprava iznenadila uzevši u obzir da su Europski parlament i Vijeće ministara prije toga najavili potporu za tu vrstu ulaganja u našem području. Oduševljeni smo što su naši prijedlozi konačno uključeni u OP.

Tijekom izrade programa rukovodili smo se strategijom Europa 2020. i načelom partnerstva, što nije bio slučaj u prethodnim pregovorima. Nažalost, koordinirajuća i vodeća funkcija koju je predvidio sporazum o partnerstvu u švedskom je programiranju bila slaba. Fokus na malo prioriteta i rezultata također je bila promjena, doduše pozitivna, ali Övre Norrland želio

je malo više fleksibilnosti u upravljanju kako bi bolje odgovorio na stvarne potrebe regije. I u predstojećim pregovorima voljeli bismo se držati strategije Europa 2020. i načela partnerstva, a nadamo se da će biti više vremena za pripremu i istraživanje regionalne prilagodbe.

Övre Norrland tijekom ovih godina izvrsno je surađivao i vodio dijalog s Komisijom, ali žali što komunikacija i pregovori nisu u većoj mjeri vođeni u obliku tripartitnih razgovora koji uključuju sastavljače regionalnih OP-ova. Vjerujemo da bi to pojednostavnilo proces pregovora i omogućilo nam jasnije isticanje konkretnih uvjeta koji vladaju u našem rijetko naseljenom području.

▶Kako kohezijska politika može pridonijeti gospodarskom razvoju vaše regije?

Övre Norrland jaka je, specifična i perspektivna regija. Tvrtke i obrazovne ustanove koriste klimatske i geografske uvjete kao što su hladnoća, tamne zime, udaljenost, demografija i rijetka naseljenost u svrhe inovacija i poduzetništva, a katkada im i prkose. Udaljenosti unutar regije i prema vanjskim tržištima velike su, ali Övre Norrland bogat je atraktivnim prirodnim resursima kao što su minerali, šume i energija. Uz tradicionalnije poslovne klustere tu je i brzo rastuća kreativna industrija unutar ICT-a i kulture, a tim procesima potrebna je dodatna potpora za stvaranje novih, jačih klastera za inovaciju u samom vrhu Europe.

Zahvaljujući kohezijskoj politici, regija će moći povećati konkurentnost i zapošljavanje na njezinim jakim područjima (pametna specijalizacija). Potporom većem broju inovacija, poduzeća i klastera, poboljšanjem komunikacija, poticanjem korištenja digitalne tehnologije i razvojem međunarodne poslovne suradnje Övre Norrland može pridonijeti trajnom razvoju i atraktivnosti u svojoj regiji i ostatku Europe.

▶Što su prednosti, a što nedostaci novog pristupa kombinaciji raznih fondova i financijskih instrumenata? Kako osiguravate konzistentnost i komplementarnost?

Övre Norrland pozdravlja Komisijine napore za koordinaciju fondova, što znači nove prilike i rješenja za optimalizaciju resursa i koherentniji razvoj programskog područja. Svaki korak u projektu može imati veću snagu i utjecaj privlačenjem ulaganja iz drugih fondova ili razvojem kapaciteta za sudjelovanje u sektorskom programiranju EU-a kao što su Horizon 2020, COSME i CEF.

Vjerujemo da švedska programska struktura s njezinim načelom „jedan fond, jedan program” kojom upravlja nekoliko tijela, a temelji se na raznim geografskim područjima (razine NUTS),

u kojoj se neki OP-ovi klasificiraju kao regionalni, a drugi kao nacionalni s regionalnim planovima, otežava osiguranje valjane koordinacije među fondovima. Trenutna metoda koordinacije fondova izbjegava preklapanja, ali ne uspijeva stvoriti interakciju među raznim fondovima s ciljem stjecanja više vrijednosti. Övre Norrland stoga zagovara razvoj programa za više fondova.

▶Postoji opći zahtjev za jednostavnijim upravljanjem fondovima EU-a: kako vaša regija može pridonijeti tom cilju na konkretan način?

Od ključne je važnosti ojačati ulogu regija pri provedbi švedskih programa za ESI-fondove i njihovu upravljanju. Odgovarajuće organizacije za pojačani utjecaj jesu tijela vlasti nadležna za regionalni razvoj unutar odgovarajućih programskih područja.

Na regionalnoj razini imperativ je pomoći kandidatima za projektna sredstva pri pronalaženju „jednog puta”. Prijave treba temeljiti na onome što će se postići i načinu na koji će se projekt uskladiti s regionalnim, nacionalnim i Unijinim ciljevima. Na temelju toga može se sastaviti odgovarajuće financiranje za kandidata.

Kandidatima je teško pronaći put kroz sustav financiranja, a često im nedostaje i kapaciteta i resursa za razvoj ideje za projekt. No regije mogu pomoći platformama i forumima za generiranje ideja, savjetovanje i usmjeravanje kandidata prema odgovarajućem financiranju te osigurati potporu za projekt i smjernice za formuliranje prijave i dokumentiranje projekta. Potičemo harmonizaciju između pravila, obrazaca, revizije troškova itd.

▶Sada kada je usvojen OP, koji su sljedeći koraci?

Prioritet mora biti potaknuti ideje za nove projekte, prioritetizirati najvažnije projekte te planirati i pripremiti se za sljedeće programsko razdoblje. Jedan je korak posla i to što smo objedinili snage s drugih 13 regija područja SRNP-ova da bismo pokrenuli OECD-ovo istraživanje s ciljem mapiranja i analize uvjeta, izazova i razvojnih prilika u najsjevernijim regijama Norveške, Švedske i Finske. Kada za to dođe vrijeme, sa zadovoljstvom ćemo objaviti više detalja o tom OECD-ovu istraživanju.

▶SAZNAJTE VIŠE

<http://regionvasterbotten.se/toppmeny/om-oss/in-english/>

► FOKUS NA PRIJELAZ GALICIJE IZ KONVERGENCIJE U KONKURENTNOST

Ulaganja kohezijske politike tijekom proteklih 25 godina te dobro upravljanje fondovima EU-a pomogli su Galiciji da prevlada izolaciju kako u Španjolskoj, tako i u Europi. Alberto Núñez Feijóo, predsjednik regije, za *Panoramu* govori o izazovima s kojima se Galicija suočava u novom programskom razdoblju

te fokusu regije na ciljeve nastavka razvoja.

► Kako su se odvijali pregovori za usvajanje operativnih programa (OP-ova) za razdoblje od 2014. do 2020. u Galiciji? Što je u usporedbi s prošlim pregovorima bilo drukčije ovoga puta?

Priprema galicijskog operativnog programa za EFRR za programsko razdoblje od 2014. do 2020. obuhvaćala je jak proces savjetovanja između predstavnika europske, nacionalne i regionalne administracije. U tom su procesu sudjelovali i socijalni i gospodarski partneri te predstavnici galicijskog civilnog društva putem posebnog web-mjesta i elektroničkog poštanskog sandučića postavljenog isključivo kako bi oni mogli davati svoje doprinose raznim elementima programa.

Glavna je promjena bila pojačati strateški pristup programiranju EFRR-a u Galiciji i jasno usmjeriti program prema rezultatima. OP-om će po prvi put upravljati autonomna zajednica, dok će državna tijela vlasti biti odgovorna za upravljanje međuregionalnim OP-ovima u odnosu na kriterije komplementarnosti.

Osim toga, pridružili smo se grupi "razvijenijih regija". Sigurnosna mreža nužna je jer će omogućiti nesmetan prijelaz, a istodobno održati poticajni efekt ESI fondova korištenjem prednosti i stopa sufinanciranja i tematskih koncentracijskih struktura, tipičnih za tranzicijske i manje razvijene regije.

► Kako kohezijska politika može pridonijeti gospodarskom razvoju vaše regije?

Ulaganja kohezijske politike u Galiciju tijekom zadnjih 25 godina pomogla su našem približavanju EU-u. Cilj nam je nastaviti ulagati u ciljeve koji najviše pridonose razvoju naše regije kako bismo postigli održiv srednjoročni i dugoročni rast na temelju proizvodnog modela s većem dodanom vrijednošću koji iscrpno koristi znanja i otvara radna mjesta. Moramo se posvetiti i temeljnom izazovu s kojima se suočava cijeli kontinent da bismo preokrenuli demografske trendove.

Prije nekoliko desetljeća glavni nam je izazov bio prevladati izolaciju od Španjolske i Europe, a danas nam je velik izazov poboljšati konkurentnost u skladu sa strategijom Europa 2020. i strategijom pametne specijalizacije.

Novi OP dolazi u ključnom trenutku, kada se primjećuju znakovi preokreta u našem gospodarstvu. Istodobno, posljedice krize i dalje se osjete, što nalaže temeljit rad na određivanju prioriteta i akcija.

Ukratko, moramo postići maksimalnu učinkovitost i najveći utjecaj u korištenju programskih resursa.

► Što su prednosti, a što nedostaci novog pristupa kombinaciji raznih fondova i financijskih instrumenata? Kako osiguravate konzistentnost i komplementarnost?

Objedinjavanjem zajedničkih pravila u jednu uredbu za sve ESI fondove olakšan je posao tijelima odgovornim za planiranje i programiranje. Time se promiče i bolja komplementarnost, koordinacija i konzistentnost između svih intervencija jer se potiče integrirano korištenje fondova.

Da bi se osigurala nužna koordinacija između raznih instrumenata kojima se upravlja u Galiciji, za razdoblje od 2007. do 2013. osnovan je koordinacijski odbor za fondove kao savjetodavno i međuresorsko tijelo za optimalno korištenje resursa.

► Potpora EFRR-a biofarmaceutskoj tvrtki Biofabri za opremu i postrojenja potrebne za otvaranje proizvodnog laboratorija za probiotike označava galicijski fokus na inovativna ulaganja usmjerena k rastu poslovanja.

U fazi programiranja razni su odjeli koji se bave pitanjima EFRR-a (ICT, istraživanje i razvoj, gospodarstvo s niskim udjelom ugljika) uložili velike napore u koordinaciju da bi se osigurala komplementarnost između raznih akcija koje se financiraju iz tog fonda.

Predlažemo hibridni model za potporu MSP-ovima u kojem se koriste i financijski instrumenti i subvencije. Trebali bi se koristiti instrumenti s većim utjecajem na razvoj te pronalaziti načini za poboljšanje financiranja usmjerenog na rast neovisno o primijenjenoj metodi provedbe.

Naš OP zagovara korištenje financijskih instrumenata, osobito u područjima inovacije i konkurentnosti, a s više od 50% alokacija za potporu MSP-ovima upravljat će se pomoću nepovratnih subvencija. U razdoblju od 2007. do 2013. pokrenuli smo instrument JEREMIE, koji će nam poslužiti kao model za provedbu dodatnih financijskih instrumenata u sklopu novog okvira.

Štoviše, te će resurse nadopuniti intervencije putem inicijative za MSP-ove u OP-u, koja bi, očekuje se, trebala mobilizirati više od 4 milijarde eura u cijeloj Španjolskoj.

► Postoji opći zahtjev za jednostavnijim upravljanjem fondovima EU-a: kako Galicija može pridonijeti tom cilju na konkretan način?

Mišljenje „Preporuke za bolju potrošnju”, koje sam predstavio Odboru regija u listopadu 2013., potaknulo je regionalna i subregionalna tijela vlasti da krenu putem smanjenja administrativnog opterećenja pomoću inicijativa kao što su standardni troškovi, pojednostavnjeno izvješćivanje i kontrole, standardizirane procedure ili uspostavljanje tzv. „one-stop” ureda.

U Galiciji smo primijenili te prijedloge za pojednostavnjenje upravljanja smanjenjem broja tijela uključenih u provedbu OP-a, prioritetizirajući prijedloge prema tome koji ima više izravnog utjecaja na svaki prioritet.

Galicija je bila pionir u korištenju standardnih troškova za opravdanje ulaganja ulažući u model standardnih troškova 2009. za financiranje obrazovnih izdataka. Taj je pristup poboljšao sustav pravljanja troškova smanjenjem alokacije ljudskih i materijalnih troškova administrativnih zadataka i poboljšanjem učinkovitosti upravljačkih procedura.

U razdoblju od 2014. do 2020. potaknut ćemo iskorištavanje mogućnosti pojednostavnjenih troškova u područjima kao što su istraživanje i inovacije smanjenjem administrativnog opterećenja i fokusiranjem na rezultate. Napredujemo i prema konsolidaciji e-uprave u skladu s modelom e-kohezije.

► Sada kada je usvojen OP, koji su sljedeći koraci?

Odobrenje galicijskog OP-a za EFRR-a za razdoblje od 2014. do 2020. označilo je prekretnicu za tijela odgovorna za osiguranje odgovarajućeg upravljanja programom. Sada je ključni izazov uspostaviti dobar i učinkovit sustav upravljanja i kontrole polažući temelje za postizanje očekivanih rezultata i osiguranje fokusiranja financiranja EU-a na projekte s većom dodanom vrijednošću.

Dok se ne uspostave sve upravljačke strukture, proteći će dvije godine od početka programskog razdoblja. To je dodatan izazov koji će nas prisiliti da uložimo više napora kako bismo uhvatili ritam.

► SAZNAJTE VIŠE
www.xunta.es

► VREDNOVANJE FINANCIRANJA KOHEZIJSKE POLITIKE

ŠTO NAM KAŽU SUVREMENI EKONOMISTI?

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijski fond i Europski socijalni fond (ESF) primarna su sredstva dostupna na razini EU-a kao potpora strategiji Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast. No kako bi ta sredstva trebala uložiti da bi imala najveći mogući utjecaj na rast i zapošljavanje?

To je pitanje osobito važno dok su nacionalni proračuni pod ovakvim pritiskom, a financiranje iz tih triju fondova po glavi stanovnika u stvarnoj je vrijednosti 16% manje u razdoblju od 2014. do 2020. negoli je bilo u prethodnom razdoblju.

Radi vrednovanja korištenja resursa EFRR-a i Kohezijskog fonda u razdoblju od 2007. do 2013. Komisija je u siječnju 2015. okupila grupu eminentnih znanstvenika.

Na sastanku se htjelo procijeniti gledišta ekonomista na to u što je trebalo uložiti dostupna sredstva EU-a u svrhu postizanja dvostrukih ciljeva rasta i otvaranja radnih mjesta.

Ekonomska teorija, rečeno je, ne daje jednostavno objašnjenje za razlike u stope rasta među zemljama i regijama. Na djelu su razni faktori i uvjeti, a njihova važnost varira u vremenu i prostoru. Stoga nije vjerojatno da će usvajanje istih onih politika koje su negdje bile uspješne djelovati, a moguće je da će proizvesti i suprotne učinke. Samo zato što neke regije imaju istu razinu BDP-a po glavi stanovnika, to ne znači da moraju primjenjivati istu kombinaciju politika.

Da bi se prepoznale najprikladnije kombinacije politika, potrebno je sveobuhvatno poznavanje regionalnih faktora na djelu i uvjeta koji vladaju. Pristup od najniže prema višim razinama često se pokazivao učinkovitijim od pristupa od najviše prema nižim razinama.

Kriza je također poslužila za produblivanje nejednakosti i socijalne isključenosti, što šteti društvenoj koheziji, ali u istoj mjeri i umanjuje prilike za gospodarski rast. U mnogim zemljama Europski strukturni i investicijski fondovi glavni su ili jedini izvor financiranja za rješavanje tog problema.

Gdje i kako ulagati?

Znanstvenici su se pozabavili pitanjem kamo treba uložiti sredstva i kako ostvariti najveći utjecaj na rast i otvaranje radnih mjesta. Analize utjecaja politika uvelike se razlikuju ovisno o korištenim podacima, primijenjenim metodama procjene te razmatranim razdobljima.

U praksi, naše je razumijevanje okolnosti u kojima je regionalna politika učinkovita ograničeno. Dijelom je to i zbog nedostatka vrednovanja kojima bi se procijenio utjecaj intervencija te poteškoća pri otkrivanju kauzalnosti.

Unatoč tome kohezijska se politika i dalje smatra pravim putem za aktivaciju poluga rasta i otvaranja radnih mjesta. Vlada konsenzus da bi politika trebala nastaviti s dosadašnjim aktivnostima, ali da bi ih trebala obavljati bolje, i to poboljšanjem političkog procesa u svim fazama.

To za mnoge regije počinje u fazi osmišljavanja programa, koje je potrebno prilagoditi specifičnim potrebama i okolnostima koje vladaju u regiji. To ne zahtijeva samo poznavanje faktora na djelu, već i kapacitet za strateško upravljanje te sposobnost prepoznavanja prilika za razvoj i načina za njihovu realizaciju.

Za uspješnu politiku ključno je provoditi različite aktivnosti na različitim mjestima, ali svugdje na „način usmjeren cilju” postavljanjem referentnih vrijednosti i mjerenjem napretka.

„Bolje obavljanje” znači i poboljšanje provedbe politika od administracije do praćenja i vrednovanja jačanjem administrativnog kapaciteta.

Potporu je potrebno usmjeriti na poboljšanje aktivnosti i prema višim i prema nižim razinama u globalnim lancima vrijednosti te na pažljivo razmatranje vrste instrumenta koji je potreban.

Uloga je Komisije ohrabrivati poboljšanja provedbe politika putem poticaja, nagrađivanjem dobrog učinka putem, primjerice, neke vrste kontingentnog fonda te putem kazni i povlačenja financiranja u slučaju slabog učinka ili odstupanja od dogovorene strategije.

Koje regije za najveći utjecaj?

Kada se postavilo pitanje koje bi regije trebalo financirati radi postizanja najvećeg utjecaja na rast i otvaranje radnih mjesta, u raspravi je zaključeno da nije dokazano da koncentriranje ulaganja u razvijenija područja povećava ukupnu stopu rasta. Nedavni dokazi pokazali su dinamizam i otvaranje radnih mjesta u srednjim i perifernim regijama EU-a. Štoviše, OECD izvješćuje da su se dvije trećine rasta zadnjih godina ostvarile izvan glavnih aglomeracija.

Povrat ulaganja potencijalno je veći na periferiji nego u centralnim regijama jer u njima razmjerno mali iznos financiranja može ostvariti velik utjecaj. Koncentriranje potpore u jednu vrstu regija može značiti da znatan potencijal za rast ostaje neiskorišten. Štoviše, koncentriranje sredstava u mali broj regija moglo bi se pokazati rizičnijom strategijom.

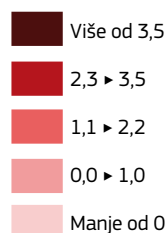
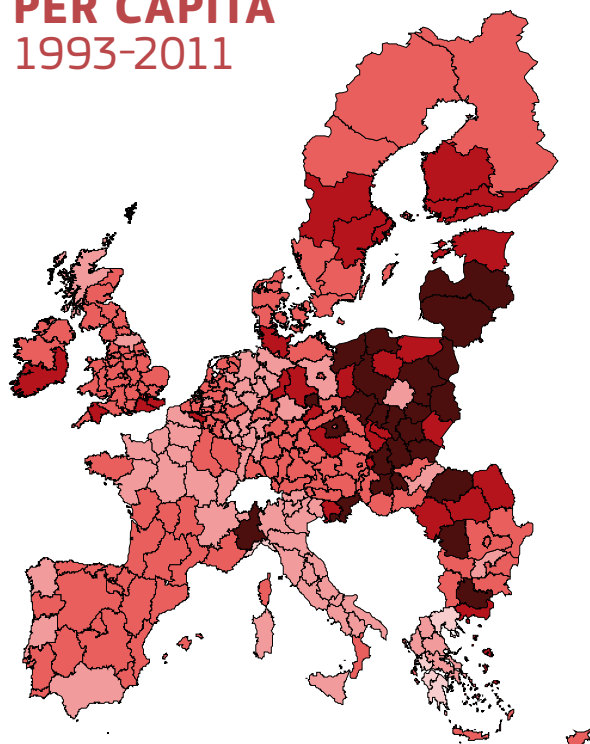
Važnost institucionalnog i političkog konteksta

Upravljanje je važno i potrebno ga je poboljšati da bi se povećala učinkovitost politika, smatraju stručnjaci. Teško je izmjeriti kvalitetu upravljanja, ali dosad dobiveni rezultati upućuju na to da se radi o ključnom faktoru za uspjeh politika.

„Bolje provođenje kohezijske politike” stoga se u mnogome odnosi na poboljšanje institucija. U mnogim državama članicama postoji jasna potreba za izgradnjom kapaciteta u svim fazama osmišljavanja i provedbe politike. U tom smislu Komisija je potencijalno važan akter u pogledu davanja savjeta i poticaja.

Vjerojatnije je da će to imati utjecaj na trenutne okolnosti nego prije jer i nacionalna i regionalna tijela vlasti traže načine za izlazak iz krize.

RAST BDP-A PER CAPITA 1993-2011

Izvor: *ex post* vrednovanje EFRR-a i KF-a za razdoblje od 2007. do 2013., nacrt izvješća

Što dalje?

Rezultati seminara uklapaju se u *ex post* vrednovanje programskog razdoblja od 2007. do 2013, koje trenutno provode države članice i Komisija. Vrednovanje se sastoji od ukupno 17 raznih tematskih radnih paketa. Većina radnih paketa obuhvaća seminare s državama članicama kako bi se pospješila rasprava s ciljem daljnjeg razvoja regionalne politike. Objedinjeno izvješće bit će objavljeno na proljeće 2016.

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/evaluations/ec/2007-2013/

▶VAŠIM RIJEČIMA

STAJALIŠTA DIONIKA O KOHEZIJSKOJ POLITICI
ZA RAZDOBLJE OD 2014. DO 2020.

Panorama
pozdravlja vaš
doprinos!

Neka se čuje i vaš glas. **Vašim riječima** rubrika je *Panorame* u kojoj dionici na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i Europskoj razini predstavljaju svoje planove za razdoblje od 2014. do 2020.

Panorama pozdravlja vaše priloge na vašem jeziku, koji ćemo objaviti u budućim izdanjima. Obratite nam se da biste dobili dodatne informacije o rokovima i smjernice za slanje priloga.

▶regio-panorama@ec.europa.eu

▶NIZOZEMSKA

▶JUŽNONIZOZEMSKA
STRATEGIJA
INOVACIJA POTIČE
GOSPODARSKU
SURADNJU

Regionalna gospodarska suradnja u južnoj Nizozemskoj zahuktava se. Regionalna strategija inovacija za pametnu specijalizaciju (RIS3) usvojena je, a stvari se odvijaju brzo. Zahvaljujući intenzivnoj suradnji na razvoju te regionalne gospodarske strategije, u regiji svjedočimo stvaranju novih mreža tvrtki, znanstvenih

ustanova, gradova, provincija i provedbenih organizacija, kao što su trgovačke komore i udruge za regionalni razvoj.

Mnogo je dobrih praksi. Vodeće tvrtke, znanstvene ustanove i vlada ujedanjuju se u regionalne „Triple Helix” organizacije i surađuju sve više i bliže na programima specifičnim za teme

kao što su gospodarstvo koje se temelji na biogorivu, bioznannost, logistika te poljoprivreda i prehrambena industrija. Njihovi su ciljevi usklađeni te se pripremaju pravi projekti.

Gradovi su pod utjecajem strategije RIS3 pripremili kolektivnu južnonizozemsku strategiju za prijelaz na gospodarstvo s malim udjelom ugljika. A gospodarske komore i udruge za regionalni razvoj, inspirirane istom tom strategijom RIS3 te gore spomenutim događajima, udružuju snage da bi sve za MSP-ove na jugu Nizozemske bilo transparentno. One objašnjavaju koncept zajedničke usluge i pojednostavnjuju paket alata.

Fondovi europske kohezijske politike važni su za regiju, osobito u ovim vremenima smanjenih vladinih resursa, ali oni istodobno i obnavljaju gospodarstvu toliko potrebnu suradnju u pravim razmjerima. Tri provincije u južnoj Nizozemskoj (Sjeverni Trabant, Limburg i Zeeland) dovoljno su utjecajne da mogu neovisno pregovarati s Bruxellesom, Haagom, Flandrijom i Sjevernom Rajnom-Westfalijom. A južna je Nizozemska prepoznatljiva i ne ograničava subregionalne gospodarske klustere nejasnim granicama pokrajina.

Sve to nije promaknulo ni nizozemskoj vladi, koja srećom ne smatra te događaje prijetnjom nacionalnoj gospodarskoj politici, već njezinim jačanjem. Čak se i glavnim sektorima putem strategije RIS3 „upravlja” s tako sjajnim rezultatima da se nacionalna vlada priprema decentralizirati odgovarajuće resurse za poticaje na razinu okruga. Južna Nizozemska brzo će zaigrati vodeću ulogu u tom procesu.

RIS3 je ljepilo koje povezuje sve to. Sastavljena u skladu s preporukama Europske komisije, strategija RIS3 uistinu je postala perjanica regije južne Nizozemske.

Naša je nakana učiniti život i rad u južnoj Nizozemskoj još ljepšima. Stoga aktivno promičemo RIS3 i OPZuid cijelom svijetu na jeziku koji svi razumijemo. Ne samo da bismo se hvalili uspjehom, već ponajprije i ponajviše da bismo nekoga nadahnuli i da bismo privukli nove produktivne doprinose.

TH. J. F. M. (THEO) BOVENS

Predsjednik nadzornog odbora operativnog programa za južnu Nizozemsku za razdoblje od 2014. do 2020. (OPZuida), guverner pokrajine Limburg

IRSKA

▶ JUŽNA I ISTOČNA REGIJA KAO PRIORITET POSTAVLJA OTVARANJE RADNIH MJESTA I ISTRAŽIVANJE

Na temelju bogatog iskustva i programiranja u Irskoj i njezinim regijama, nacrt operativnog programa za južnu i istočnu regiju za razdoblje od 2014. do 2020. oblikovale su potrebe regije i djelokrug strategije Europa 2020.

U sklopu nekoliko prioriteta naši partneri očekuju sheme u kojima je otvaranje radnih mjesta ključno za ispunjenje programa i, gdje je to relevantno, nastoje ojačati položaj regije u pogledu istraživanja, razvoja i inovacija. Komercijalizacija istraživanja, otvaranje radnih mjesta, povezivanje i urbani razvoj prožeti predanošću ekološkoj održivosti i jednakosti, temelji su na kojima počiva program.

U sklopu programa centara za istraživanje, zaklada za znatnost Irske financirala je četiri nova centra za istraživanje sa

120 milijuna eura tijekom pet godina što dopunjuje još 79 milijuna eura iz industrije. Novi su centri na tematskim područjima mreža i komunikacija budućnosti (CONNECT) u Dublinu, digitalnih platformi, sadržaja i aplikacija (ADAPT), softvera (LERO) te geoznanosti u službi održiva gospodarskog razvoja (ICRAG). Cilj je razviti vodeće svjetske velike istraživačke centre usklađene s 14 prioritetnih područja istraživanja prepoznatih u vježbi za određivanje prioriteta za istraživanje koji će imati velik gospodarski utjecaj na Irsku i njezine regije.

„Nacionalni program širokopojasne mreže riješit će problem sve većeg digitalnog jaza vidljivom u ruralnijim i nenaseljenim dijelovima regije. To će učiniti dovođenjem brze širokopojasne veze nove generacije do naselja koja dosad nisu imala tu uslugu, čime će se osigurati da građani imaju jednak pristup.“

Irska agencija za poduzetništvo putem mreže lokalnih ureda za poduzetništvo (LEO-ova) daje i materijalnu i savjetodavnu podršku mikropoduzećima. LEO-ovi su dijelovi lokalnih tijela vlasti koji nude paket usluga „one-stop“ ureda i „start-up“ tvrtkama i tvrtkama u širenju istodobno podržavajući i osiguravajući mentorstvo i obuku. Nacionalni program širokopojasne mreže riješit će problem sve većeg digitalnog jaza vidljivom u ruralnijim i nenaseljenim dijelovima regije. To će učiniti dovođenjem brze širokopojasne veze nove generacije do naselja koja dosad nisu imala tu uslugu, čime će se osigurati da građani imaju jednak pristup.

Ministarstvo zaštite okoliša, zajednice i lokalne samouprave u cijeloj će regiji pokrenuti obnovu socijalnih stambenih zgrada s ciljem povećanja energetske učinkovitosti. Gradske vlasti imat će priliku pristupiti financiranju za inicijative integriranog održivog razvoja koje potencijalno mogu obogatiti tkivo urbanih područja i/ili promicati održivu gradsku pokretljivost.

DERVILLE BRENNAN

Službenik za istraživanje i komunikaciju, skupština južne regije

▶ MAĐARSKA

▶ PLANIRAN ODRŽIV RAZVOJ U ŽUPANIJI HAJDÚ-BIHAR

Mađarska se obvezala na provedbu robusnog programa gospodarskog razvoja u programskom razdoblju od 2014. do 2020. te će na to potrošiti 60% dostupnih sredstava EU-a. Operativni program za razvoj teritorija i naselja (TOP) posvećen je pružanju financijske potpore manje razvijenim regijama, a cilj mu je prepoznati i promaknuti potencijalna razvojna područja koja koriste resurse svih okruga, regija i sela, uključujući zapostavljena područja.

Raznolikost prirodnih resursa

Hajdú-Bihar jedna je od najvećih mađarskih županija, a kao dio sjeverne Velike mađarske ravnice jedno je od najnerazvijenijih područja EU-a. Prirodni resursi uvelike utječu na razvoj u nekoliko gospodarskih sektora županije, a među njima je gospodarski najvažnije poljoprivredno zemljište. Poljoprivredni proizvodi proizvedeni u povoljnom prirodnom okruženju postali su glavna komponenta razvoja županijske prehrambene i lake industrije te igraju ključnu ulogu u lokalnoj prehrambenoj industriji i industriji energije iz obnovljivih izvora.

Regija je, k tome, bogata termalnim vodama i prirodnim područjima. Mnogi gradovi imaju toplice, a Hajdúszoboszló je jedno od najposjećenijih turističkih odredišta u Mađarskoj i svijetu. Nacionalni park Hortobágy, zaštićeno područje, zaštitni je znak međunarodnog turizma u županiji Hajdú-Bihar.

„Smanjenje energetske ovisnosti županije zahtijeva široku upotrebu održive energije. Cilj je izgraditi stabilnu, gospodarski održivu infrastrukturu koja se temelji na obnovljivoj energiji i učinkovitoj potrošnji energije.”

Unaprjeđivanje resursa putem razvoja

Fokus za planove strateškog razvoja županije Hajdú-Bihar mora biti na održavanju tradicionalnih vrijednosti i endemskih blaga Velike ravnice kako bi ta dobra mogli uživati i budući naraštaji. To zahtijeva stvaranje gospodarskog i poljoprivrednog sustava koji se oslanja na održivost. Smanjenje energetske ovisnosti županije zahtijeva široku upotrebu održive energije. Cilj je izgraditi stabilnu, gospodarski održivu infrastrukturu koja se temelji na obnovljivoj energiji i učinkovitoj potrošnji energije.

Uključivanje ljudi u inovacije

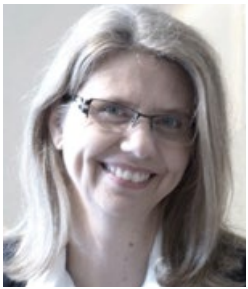
Debrecen, drugi po veličini grad u Mađarskoj, ima nacionalnu važnost zbog međunarodne zračne luke i inovacija koja se temelji na poslovanju. Kao regionalni centar Debrecen se ponosi time što je stvorio jednu od najnaprednijih institucionalnih struktura u Mađarskoj, a debrecensko sveučilište najveći je poslodavac u županiji Hajdú-Bihar. U razvoju općeg, strukovnog i višeg obrazovanja tijekom sljedećih godina fokus je potrebno staviti na gospodarske aspekte i poticanje uključivanja privrede u izobrazbu. Sveobuhvatnim programom „Snažan grad” Debrecen nastoji postati inovacijski centar regije.

Razvojni je cilj županije Hajdú-Bihar postati područje koje raste na ekološki održiv način i istodobno stvara uvjete za kvalitetan život svog stanovništva izvlačeći dobit iz svojih prirodnih, društvenih i gospodarskih karakteristika.

NÁNDOR CSEPREGHY

Zamjenik državnog tajnika za komunikaciju u kohezijskoj politici, ured premijera

▶AUSTRIJA

▶**ULAGANJE U RAST
I OTVARANJE
RADNIH MJESTA
U DONJOJ AUSTRIJI**

Promijenjeni uvjeti i iskustva iz prethodnih razdoblja financiranja imaju znatan utjecaj na organizaciju i strukturu Donje Austrije kao dijela programa „ulaganja u rast i otvaranje radnih mjesta” za razdoblje od 2014. do 2020.

Znatan fokus

Strategija Europa 2020. i nove uredbe kohezijske politike dovele su do operativnog programa koji ima jači fokus na područjima istraživanja i razvoja, konkurentnosti MSP-ova i gospodarstva s malim udjelom ugljika. To odgovara trajnom razvoju programa još otkako je Austrija pristupila EU-u 1995. Dok je sadržaj prvih dvaju razdoblja, onih od 1995. do 1999. i od 2000. do 2006., bio znatno raznolikiji te su oni težili klasičnom cilju uravnoteživanja, u razdoblju od 2007. do 2013. fokus je naglašenije stavljen na Lisabonsku strategiju, što je dodatno pojačano u trenutnom razdoblju.

Strukturne promjene

Usporedo s time razmatrale su se organizacijske promjene u procesu, i to ponajprije zbog sve većih zahtjeva za provedbu programa. Zahvaljujući federalnoj strukturi Austrije, prethodna programska razdoblja strukturnih fondova provedena su u okviru devet zasebnih regionalnih programa, od kojih su neki imali vrlo niske razine financiranja iz EFRR-a. Daljnje smanjenje planiranih sredstava potaknulo je promjene u programskoj strukturi, što je dovelo do dugih razgovora devet zainteresiranih regija o sporazumu kojim bi se uspostavio zajednički program na razini cijele Austrije. Austrijska konferencija za prostorno planiranje (ÖROK), koja je prije igrala ključnu koordinacijsku ulogu na području regionalne politike EU-a, proglašena je upravljačkim tijelom uz potporu regija i savezne vlade u duhu partnerstva.

Novi provedbeni uvjeti

Ta je nova struktura popraćena dodatnim nastojanjima za reformom, uključujući reorganizaciju u Donjoj Austriji. Konkretno, sada postoji samo jedno središnje regionalno tijelo za financiranje koje je odgovorno za EFRR. To ne donosi samo koristi potencijalnim korisnicima, već omogućuje i razvoj potrebnih znanja te alokaciju adekvatnih sredstava, što jamči poštenu ravnotežu između troška i koristi. Ta promjena u organizacijskoj strukturi prati razvoj programa za Donju Austriju i trebala bi stvoriti temelje za efikasnu obradu te djelotvorno i usmjereno korištenje financiranja iz EFRR-a, što će biti osnova za uspješnu provedbu programa u razdoblju od 2014. do 2020.

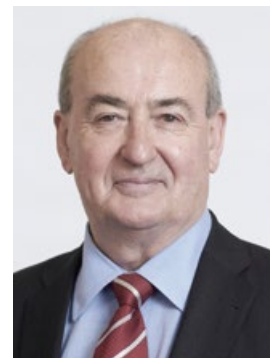
HENRIETTE LEUTHNER

Ured pokrajinske vlade Donje Austrije

▶FRANCUSKA

▶**BRETANJA KAO
PREDVODNIK
ENERGETSKE
I DIGITALNE
TRANZICIJE**

Bretanja je poluotok na zapadnom rubu Europe. Ta je zemljopisna činjenica uvijek poticala Bretanjske na pionirske pothvate jer, ako nisu predvodnici velikih inovacija, svakako će biti zadnji koji će od njih imati koristi. Stoga se Bretanja odlučno svrstala u predvodnicu energetske i digitalne tranzicije.

Danas Bretanja dobiva gotovo 90% električne energije iz izvora izvan svoje regije. No sa svojih 2500 km obale izložene plimama, valovima i vjetrovima s Atlantskog oceana i Kanala, ona ima i značajne prirodne resurse. Budući da već igra pionirsku ulogu u obnovljivoj energiji mora jer je u njoj još 1966. izgrađena prva plimna elektrana, Bretanja ima odličan početni položaj da postane jedna od vodećih europskih regija u tom području. Potencijal je golem: usidrene i plutajuće vjetroelektrane na pučini te energija plime i valova.

Digitalni izazov u bliskoj je vezi s energetske izazovom. Korištenje obnovljive energije, što je inherentno decentralizirano, kao nužnost postavlja razvoj međupovezanih inteligentnih mreža. No morat ćemo krenuti i korak dalje: revoluciju optičkih kabela možemo usporediti s uvođenjem električne energije prije više od jednog stoljeća. Brze će veze osobito izvan metropolitanskih područja ponuditi nove prilike za igranje važne uloge u gospodarstvu 21. stoljeća.

Prioriteti koje si Bretanja postavlja istovjetni su prioritetima EU-a. Europski fondovi stoga će svojom vrijednom potporom pridonijeti tom dvostrukom cilju. Oni će omogućiti provedbu konkretnih projekata kao što je razvoj luke Brest, posebno projektirane kako bi mogla prihvatiti industrije pomorske energije, ili rad na uvođenju optičkih kabela u cijeloj regiji. Tako čak i na samom vrhu Bretanje možemo čuti kucanje europskog srca.

PIERRICK MASSIOT

Predsjednik regionalnog vijeća Bretanje

▶ITALIJA

▶NOVI PRISTUP PROGRAMIRANJU U LOMBARDIJI

U usporedbi s proteklom razdobljem izradu nacрта regionalnih operativnih programa ROP-ova za ESF i EFRR za razdoblje od 2014. do 2020. u regiji Lombardiji karakterizirao je novi pristup.

Po prvi put uspostavljeno je jedno upravljačko tijelo za oba programa koje vodi proces izrade i pregovora s regionalnim partnerima. Ta odluka promiče sinergiju između Fondova, čija sredstva ukupno iznose gotovo 2 milijarde eura: to osobito vrijedi za politike „unutarnjih područja” i „održivog urbanog razvoja”, koje su osmišljene za ruralna područja i najzapostavljene urbane zajednice.

Zahvaljujući međunarodnoj krizi, ROP-vi se snažno usmjeravaju na inovaciju i inteligentni razvoj putem akcija za tvrtke radi prevladavanja smanjenja kreditne ponude i potpore istraživanju i razvoju. U ROP-ovima se pretpostavlja da su društvena i ekološka inovacija temelj budućnosti regije, osobito u pogledu akcija za učvršćivanje znanja.

Odlučivši utemeljiti provedbu programa na uzajamnoj integraciji i suradnji, regija Lombardija definirala je dubok proces participacije i javnog sudjelovanja kako bi politike uskladila s potrebama.

Uspostavljen je sveobuhvatan dijalog sa socijalnim, ekološkim i gospodarskim partnerima: korištene su razne vrste instrumenata kao što su javni sastanci i internetske ankete – otvoreni za građane ili fokusiraniji na konkretne potrebe (primjerice, provedena je anketa o inovacijama i izvršen je SPO).

Na koncu, specifična os prioriteta u ROP-u za ESF prepoznala je ključnu ulogu koju poboljšanja „kapaciteta” javne uprave koji će se koristiti u upravljanju sredstvima EU-a imaju za uspjeh javnih politika.

MARIA PIA REDAELLI

Direktorica upravljačkog tijela za ESF i EFRR za razdoblje od 2014. do 2020., regija Lombardija

NEKA SE VAŠ GLAS CUJE
 .....
 regio-panorama@ec.europa.eu

▶ EIB PREDAN POTPORI REGIONALNOM RAZVOJU EU-A

Rocco L. Bubbico, ekonomist u Europskoj investicijskoj banci i bivši analitičar politika u Glavnoj upravi Europske komisije za regionalnu i urbanu politiku, razmatra komplementarne veze između Europske investicijske banke (EIB-a) i regionalne politike EU-a, osobito u kontekstu investicijskog plana za Europu⁽¹⁾.

Veze između europske regionalne politike i aktivnosti EIB-a jake su i nisu ograničene na operativnu suradnju povezanu s financijskim instrumentima. Banka se u Lisabonskom ugovoru spominje 16 puta, ali kada se izuzmu njoj posvećeni članci, samo dvaput u odnosu na ciljeve politika. Prvi se put spominje u kontekstu suradnje na razvoju, području koje banka podupire provodeći operacije izvan EU-a, što iznosi oko 10% njezinih ukupnih zajmova. Drugo je mjesto članak 175., dobro poznat regionalnoj zajednici, gdje se banka spominje uz strukturne fondove kao institucija koja podupire i postiže gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju.

Strategija je EIB-a kombinirati operacije kreditiranja sa savjetodavnim radom i spojiti financiranje iz EIB-a i EU-a u skladu s političkim prioritetima koje uspostavi EU. Banka također izravno surađuje s regijama i gradovima, a u nekim zemljama oni su glavni partneri za operacije s javnim sektorom. Izloženost lokalnim i regionalnim tijelima vlasti znatno se povećalo tijekom gospodarske krize, više negoli prema drugim entitetima iz javnog sektora ili središnjim vladama EU-a.

EIB je zadnjih godina bio vrlo aktivan i sada prolazi kroz izazovno razdoblje preuzimajući više zadataka za potporu oporavku Europe, zbog čega kao nikad dosad postaje predmet političkih rasprava. A i rapidno se širi. Kapitalno povećanje od 10 milijardi eura iz 2012. godine, koje su odobrile sve države članice EU-a, pokrenulo je intenziviranje kreditnih aktivnosti i brz rast ustanove. Investicijski plan za Europu, koji je krajem 2014. predstavila Europska komisija, sada je dodatni izazov.

U tom kontekstu postoji velik potencijal za povećanje komplementarnosti i koordinacije između modela koje usvoje banka i Komisija. Šesto izvješće o koheziji pokazalo je da je kriza imala dramatičan utjecaj na kapacitet lokalnih vlasti za podupiranje javnih investicijskih projekata, osobito u zemljama koje su provodile stroge mjere fiskalne konsolidacije.

Postoje područja – i politička i zemljopisna – gdje model višegodišnjih programa koji se temelji na subvencijama nije moguće jednostavno zamijeniti potporom javnim investicijskim projektima. Taj je model i dalje esencijalan za osiguranje prisutnosti osnovnih sastojaka razvoja ondje gdje njih nema. No u mnogim područjima, npr. u području potpore MSP-ovima, korištenje financijskih instrumenata može imati efekt poluge na financiranje i pridonijeti poticanju privatnih investicija.

Kako bilo, za uspjeh oba modela potrebni su kvalitetno lokalno upravljanje i tehnički kapaciteti. Zbog toga je jedan od glavnih stupova inicijative Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) savjetodavni centar (Europska savjetodavna služba za ulaganja) koji bi trebao dati vodstvo za projekte i investicije radi učinkovitijeg korištenja fondova EU-a putem pojačane upotrebe financijskih instrumenata i poboljšanja pristupa financijama.

(1) Ovdje izraženi stavovi jesu stavovi autora i ne moraju nužno održavati stajališta EIB-a i njegovih dioničara.

▶ INTERREG NAVRŠAVA 25 GODINA

PANORAMA SLAVI KLJUČNA POSTIGNUĆA

Ove godine Interreg, instrument EU-a koji podupire prekograničnu suradnju u Europi obilježava 25. godišnjicu. Da bi obilježila tu prigodu, *Panorama* predstavlja pet glavnih područja postignuća Interrega tijekom godina, što ilustrira konkretnim projektima koji su pridonijeli izgradnji povjerenja, povezivanju građana i teritorija, stvaranju zdravog i sigurnog okoliša te podupiranju rasta i otvaranja radnih mjesta.

Interreg ukratko

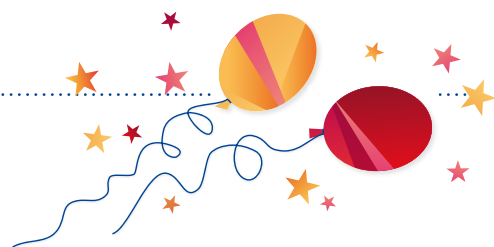
Stvoren kao inicijativa zajednice 1990., Interreg je sa svoje tri niti (prekograničnom, transnacionalnom i međuregionalnom suradnjom) prerastao u drugi cilj kohezijske politike EU-a za razdoblje od 2014. do 2020. Interreg promiče suradnju u svih 28 država članica EU-a okupljajući građane EU-a neovisno o njihovoj kulturi i nacionalnosti s ciljem povećanja zajedničkog prosperiteta. Doprinosi i prekograničnog suradnji sa zemljama u procesu pridruživanja (Interreg-IPA-CBC), kao i sa susjednim zemljama (Interreg-ENI-CBC).

Interreg podupire razvoj svih regija EU-a, a osobit fokus stavlja na pogranične regije, u kojima živi 37% stanovništva EU-a. Potiče regije na suradnju, razmjenu dobrih praksi i iznalaženje zajedničkih rješenja. Makroregije EU-a, razvijene zadnjih godina, igraju ključnu ulogu u olakšavanju zajedničkih odgovora na slične probleme s kojima se suočavaju europski teritoriji.

„Interreg, najmanji, ali najbolji dio kohezijske politike.“

▶ JENS GABBE – UDRUGA EUROPSKIH POGRANIČNIH REGIJA

Iako proračun za Interregove programe financirane putem Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR-a) predstavlja manje od 3% proračuna za kohezijsku politiku EU-a, tisuće su Interregovih projekata uspjele promijeniti živote milijuna građana gradeći mostove između ljudi i organizacija i pomažući im pri prevladavanju zajedničkih izazova.

▼ PRIORITETI ZA ULAGANJA OBJAŠNJENE IKONE

Peti Interregov ciklus za razdoblje od 2014. do 2020. temelji se na 11 prioriteta za ulaganja predviđenih Uredbom o EFRR-u, koji pridonose realizaciji strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast.

▶ PAMETNO

- ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE
- INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE
- KONKURENTNOST MSP-OVA
- GOSPODARSTVO S NISKIM UDJELOM UGLJIKA

▶ ODRŽIVO

- BORBA PROTIV KLIMATSKIH PROMJENA
- OKOLIŠ I UČINKOVITO UPRAVLJANJE RESURSIMA
- ODRŽIV PROMET

▶ UKLJUČIVO

- ZAPOSŁJAVANJE I MOBILNOST
- SOCIJALNA UKLJUČENOST
- BOLJE OBRAZOVANJE, IZOBRAZBA
- BOLJA JAVNA UPRAVA

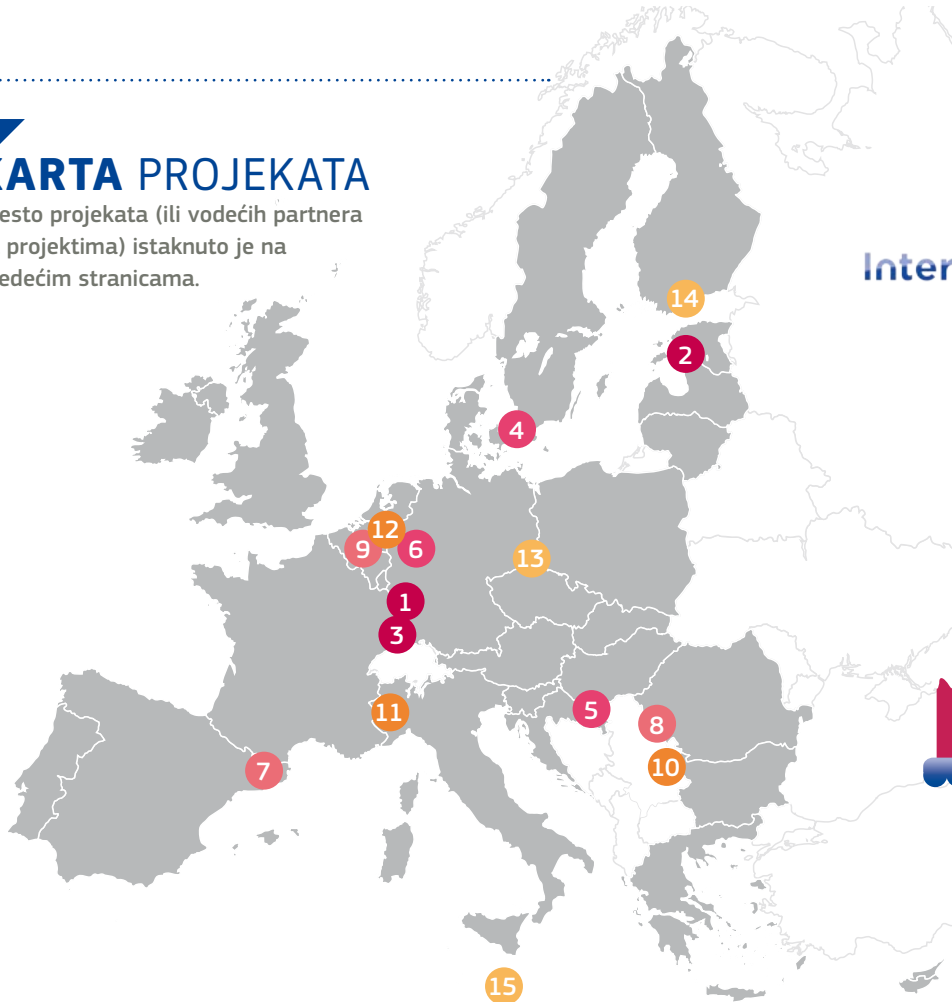

▶ NAGLASCI PROJEKTA

KLJUČNA INTERREGOVA POSTIGNUĆA TIJEKOM 25 GODINA

▼ KARTA PROJEKATA

Mjesto projekata (ili vodećih partnera na projektima) istaknuto je na sljedećim stranicama.

INTERREG 2015. KLJUČNI DOGAĐAJI

14. VELJAČE

Natječaj #EULOVEWITHOUTBORDERS okončan je objavom pobjedničkog, francusko-njemačkog para 9. svibnja, a to su Alexandra i Pierre koji su se vjenčali na Dan Europe.

15. – 16. RUJNA

KONFERENCIJA „25 GODINA INTERREGA“ U BELVALU U LUKSEMBURGU

▶ Proslava postignuća povodom 25 godina Interrega (#interreg25) i elaboracija vizije budućnosti (Interreg 2040).

▶ Organiziraju je luksemburško predsjedništvo EU-a, Europska komisija i program INTERACT.

▶ Saznajte više:
www.interact-eu.net

21. RUJNA

EUROPSKI DAN SURADNJE. Niz događaja na kojima će sudjelovati povjerenica Crețu obilježavajući 25 godina Interrega i otvarajući tromjesečno javno savjetovanje o preostalim preprekama s kojima se suočavaju građani i tvrtke u pograničnim područjima.

22. RUJNA – 15. LISTOPADA

TURNEJA EUROPSKE KOMISIJE INTERREG 25. Tijekom organiziranih događaja i posjeta više rukovodstvo Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku u raznim će područjima duž unutarnjih granica EU-a promicati sudjelovanje u javnom savjetovanju.

IZGRADNJA POVJERENJA „Zajedno smo jači”

Izgradnja povjerenja preduvjet je suradnje među Europljanima. Neovisno o tome mire li se bivši neprijatelji li se stranci pretvaraju u prijatelje duž granica koje su bile zatvorene prije samo jednog desetljeća, Interreg pomaže ljudima da prepoznaju zajedničku svrhu. Kao što je o projektu europske integracije rekao Jean Monnet: „Mi ujedinjemo ljude.”

1 MAISON DE LA PETITE ENFANCE FRANCO-ALLEMANDE FRANCUSKO-NJEMAČKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG A)

Prekogranični vrtić osnovan je 2014. blizu Mosta Europe, koji povezuje Strasbourg i Kehl. Taj vrtić francuskoj i njemačkoj djeci od najranije dobi nudi multikulturalno obrazovanje s bilingvalnim nastavnim osobljem i pedagoškim pristupom koji objedinjuje oba nacionalna sustava, a temelji se na otvorenosti.

„Svakodnevna je pobjeda gledati kako se djeca iz pograničnog područja igraju i rastu zajedno u istinskom prijateljstvu.”

► MARIE-MADELEINE SCHWALLER – Ravnateljica vrtića
Maison de la Petite Enfance franco-allemande

Doprinos
EFRR-a:
1 680 000
EUR

Doprinos
EFRR-a:
350 000
EUR

2 ESTONSKO-LATVIJSKI I LATVIJSKO- ESTONSKI RJEČNIK ESTONSKO-LATVIJSKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG A)

Rječnici objavljeni u travnju ove godine novost su. S više od 40 000 natuknica ova inicijativa, prva takve vrste, ima za cilj olakšati razumijevanje i razmjenu između Latvije i Estonije.

3 TOGETHER ZA TERITORIJE I ZAJEDNIČKU ODGOVORNOST MEDUREGIONALNI PROGRAM SURADNJE URBACT, PROJEKT U KOJEM SUDJELUJU PARTNERI IZ PORTUGALA, ITALIJE, GRČKE, POLJSKE, LATVIJE, ŠVEDSKE, BELGIJE I FRANCUSKE (INTERREG C)

S ciljem poboljšanja socijalne uključenosti u urbanom okruženju, osam općina pokrenulo je projekt TOGETHER u kojem sudjeluju tijela javne vlasti, građani i dionici. Na nekih 150 rasprava fokus-grupe izneseni su konkretni prijedlozi za poboljšanje dobrobiti u gradovima. Odgovori su prikupljeni putem savjetodavnog računalnog alata za građane i trebali bi pomagati tijelima javne vlasti pri donošenju odluka.

„Po prvi put ljudi iz različitih društvenih grupa okupili su se kako bi raspravljali o raznim temama.”

► INGA JEKABSONE – Partnerica u programu TOGETHER
koja je predstavljala grad Salaspils u Latviji

Doprinos
EFRR-a:
475 000
EUR

Connecting cities
Building successes
URBACT

POVEZIVANJE „Ujedinjavanje ljudi i teritorija“

Povezivanje ljudi i njihovih teritorija još je jedan preduvjet europske suradnje. Ako se ljudi ne mogu povezati, ne mogu ni surađivati. Zato je Interreg sufinancirao mnoge veze, bilo fizičke (mostove, granične prijelaze, lokalne ceste, prometne redove i karte), bilo virtualne (ICT).

4 PREKOGRANIČNI METRO ÖRESUND ŠVEDSKO-DANSKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG A)

Nakon što je 2000. godine otvoren most, veza među građanima Kopenhaga i Malmöa transformirat će se razvojem prekograničnog sustava podzemne željeznice koji će povezivati ta dva grada. Studija izvodljivosti očekuje 40-postotno skraćivanje putovanja i čišći gradski prijevoz. Povećanje željezničkih kapaciteta u središnjem dijelu Öresunda trebalo bi potaknuti bolji društveni i gospodarski razvoj te prekogranične regije. „Nakon mosta vrijeme je za metro!“

Doprinos
EFRR-a:
500 000
EUR

Doprinos
EFRR-a:
3 000 000
EUR

5 RAZMINIRANJE – ČIŠĆENJE MINAMA ONEČIŠĆENIH PODRUČJA U PODRUČJU DRAVA-DUNAV MAĐARSKO-HRVATSKI PROGRAM PREKOGRA- NIČNE SURADNJE (INTERREG-IPA-CBC)

Operacije razminiranja koje zajednički provode mađarska i hrvatska tijela vlasti povećavaju sigurnost područja Drava-Dunav (nekih 1,5 km² s obje strane granice). Te operacije preduvjet su ponajprije za poboljšanje prekogranične mobilnosti, a potom i za razvoj održiva turizma s biciklističkim rutama u regiji. Preostala minska polja bila su nasljeđe sukoba iz 1990-ih.

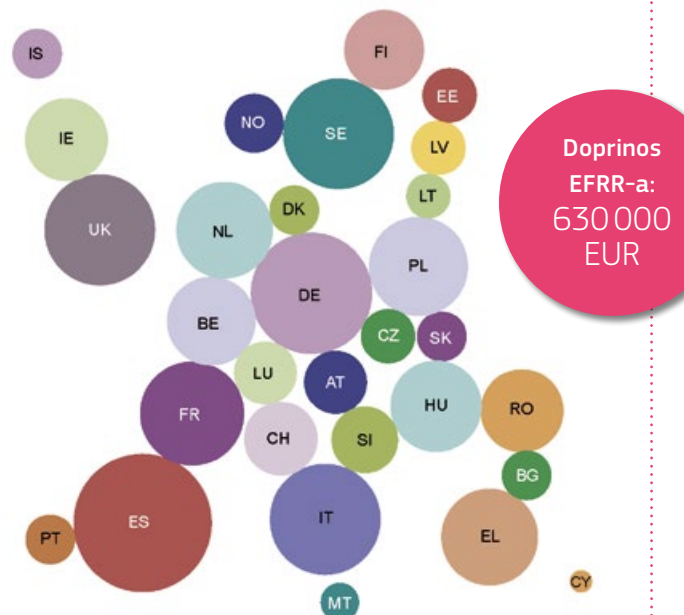
„Sredstva EU-a omogućila su nam ne samo uklanjanje prijetnje, već i postavljanje korisnih i kohezivnih temelja za nove sinergije i mogućnosti s obje strane onoga što nas je razdvajalo.“

▶ **G. MILJENKO VAHTARIĆ** – V.d. pomoćnika ravnatelja Hrvatskog centra za razminiranje (CROMAC)

6 TRACC – PRISTUPAČNOST PRIJEVOZA NA REGIONALNOJ/LOKALNOJ RAZINI I UZORCI U EUROPI

MEĐUREGIONALNI PROGRAM SURADNJE ESPON, PROJEKT U KOJEM SUDJELUJU PARTNERI IZ ČEŠKE, NJEMAČKE, ŠPANJOLSKE, FINSKE, ITALIJE I POLJSKE (INTERREG C)

TRACC je imao za cilj poboljšanje pristupačnosti putem bolje prometne infrastrukture i potporu razvoju održiva prijevoza tereta. U sklopu njega istražen je utjecaj europskih i nacionalnih politika na poboljšanje globalne, europske i regionalne pristupačnosti u svjetlu novih izazova kao što su globalizacija, nedostatak energije i klimatske promjene. Projekt je udario čvrste temelje za provjere i poboljšanje pristupačnosti u svim europskim regijama neovisno o nacionalnim granicama.

Doprinos
EFRR-a:
630 000
EUR

ZDRAVLJE

„Zdrav okoliš za veću dobrobit građana“

U skladu sa sve većom zabrinutošću europskih građana za zdravlje i očuvanje zdrava okoliša Interregovi projekti poboljšavaju pristup uslugama javnog zdravstva i dobrobiti apacijenata u cijeloj Europi. Procjenjuje se da je u zadnjih 25 godina zaštita okoliša bila unaprijeđena u sklopu nekih 2 000 namjenskih ekološki prihvatljivih projekata.

Doprinos
EFRR-a:
18 600 000
EUR

7 PREKOGRANIČNA BOLNICA, CERDANYA FRANCUSKO-ŠPANJOLSKO-ANDORSKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG A)

Grad Puigcerdà ima prvu prekograničnu bolnicu na svijetu, koja pograničnom stanovništvu Francuske i Španjolske nudi bolji sustav zdravstvene skrbi. Od studije izvodljivosti 2003. do otvaranja u rujnu 2014. proteklo je 10 godina za opremanje bolnice sa 64 kreveta, 32 sobe, 3 operacijske dvorane, 1 porođaonicom i dodatnim višenamjenskim prostorima. Medicinsko i administrativno osoblje prima pacijente na 3 jezika: francuskom, španjolskom i katalonskom. Mještani mogu koristiti svoje nacionalne zdravstvene iskaznice i koristiti prednosti redovitog zdravstvenog sustava svoje zemlje.

„Nova bolnica poboljšala je usluge koje se nude španjolskom stanovništvu Katalonije i proširila usluge francuskom stanovništvu koje živi u toj gorskoj regiji blizu visoravni Cerdanya. Za francuske stanovnike te prekogranične regije smanjilo se vrijeme pristupa uslugama zdravstvene skrbi, a za spašavanje života bitna je svaka minuta.“

► CATHERINE BARNOLE – Koordinatorica projekta

8 TELEDIAG – RAZVOJ PREKOGRANIČNIH TELEDIJAGNOSTIČKE I TELEKONZUL- TANTSKE MREŽE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

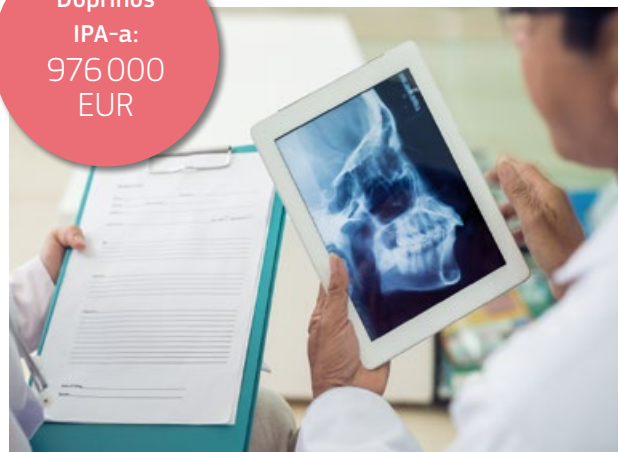
RUMUNJSKO-SRPSKI PROGRAM PREKOGRA-
NIČNE SURADNJE (INTERREG-IPA-CBC)

Ova telemedicinska mreža, koja objedinjuje tehnologiju i zdravstvene sustave, omogućuje razmjenu medicinskih informacija te omogućuje lokalnim liječnicima savjetovanje sa specialistima radi osiguranja točnijih dijagnoza i ispitivanja najboljih mogućnosti liječenja. E-zdravstvo pruža sve više prilika za 150 000 pacijenata koji se već liječe u partnerskim ustanovama sudionicama projekta.

„Projekt je važan prvi korak zdravstvenih ustanova u pograničnoj regiji prema modernom i obećavajućem trendu medicinske komunikacije.“

► DR. JON SFERA – Koordinator projekta

Doprinos
IPA-a:
976 000
EUR

Doprinos
EFRR-a:
6 010 000
EUR

9 KARTA ZA KYOTO T2K – PREMA GRADSKIM PROMETNIM INFRASTRUKTURAMA S MALIM EMISIJAMA CO₂ TRANSNACIONALNI PROGRAM SURADNJE U SJEVEROZAPADNOJ EUROPI (INTERREG B)

Pet europskih javnih prijevoznih tvrtki predanih smanjenju emisija CO₂ i troškova javnog prijevoza razvilo je zajedničku transnacionalnu strategiju na temelju ekološki prihvatljiva ponašanja u tri područja: promet, obnovljiva energija i klimatske promjene. Zahvaljujući razvoj standardizirane metode za implementaciju kalkulatora emisija CO₂, korisnici se sada informiraju o emisijama CO₂ koje se ispuštaju dok koriste javni prijevoz.

SIGURNOST

„Osiguranje sigurnijih uvjeta života”

Interreg je tijekom 25 godina povećao dobrobit europskih građana doprinosom stvaranju sigurnijeg i zaštićenijeg okruženja. Među poduzetim inicijativama provedene su brojne zajedničke akcije za sprječavanje rizika i upravljanje rizikom na području krijumčarenja droge i ilegalne imigracije. U sklopu te suradnje javne su službe zajednički radile na nekih 1900 Interregovih projekata usmjerenih ka sigurnijim uvjetima života na dobrobit europskih građana.

10 JAČANJE FORENZIČKIH KAPACITETA U DOMENI PREVENCIJE ORGANIZIRANOG PREKOGRANIČNOG KRIMINALITETA VEZANOG UZ KRIJUMČARENJE NARKOTIKA BUGARSKO-SRPSKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG-IPA-CBC)

Suzbijanje krijumčarenja droge na srpsko-bugarskoj granici s ciljem očuvanja sigurnosti u regiji nalagalo je blisku suradnju stručnjaka iz obiju zemalja te je omogućilo stvaranje informacijske baze podatke za sadržaj narkotika. Radionice su ojačale kapacitete policijskih službenika za otkrivanje krijumčarene droge te je uspostavljeno šest forenzičkih laboratorija u Bugarskoj i jedan u Srbiji.

Doprinos
IPA-a:
490 000
EUR

Doprinos
EFRR-a:
2 070 000
EUR

11 ALP FFIRS – ALPSKI SUSTAV UPOZORENJA NA ŠUMSKE POŽARE TRANSNACIONALNI PROGRAM SURADNJE U ALPSKOM PODRUČJU (INTERREG B)

Cilj projekta bio je smanjiti broj šumskih požara u Alpama uzrokovanih klimatskim promjenama. Temeljio se na zajedničkom sustavu upozorenja koji se sastojao od analize učestalosti požara i definicije jednoznačne skale opasnosti. Da bi se poboljšala prevencija šumskih požara, projekt je uspostavio zajedničke protokole i planove postupanja u hitnim situacijama koji se temelje na vremenskim prilikama.

12 FLOOD-WISE MEĐUREGIONALNI PROGRAM SURADNJE INTERREG IV C, PROJEKT U KOJEM SUDJELUJU PARTNERI IZ SLOVENIJE, NIZOZEMSKJE, BELGIJE, NJEMAČKE, POLJSKE, MAĐARSKJE I RUMUNJSKE (INTERREG C)

Poplave se ne zaustavljaju na granicama. To je razlog zbog kojega je projekt podupro prekogranično upravljanje rizikom od poplava putem bliske suradnje u šest pograničnih riječnih bazena (Bug, Elba, Meuse, Ruhr, Soma, Sutla) s ciljem poboljšanja sigurnosti regija. Projekt je podijeljen u tri faze: procjena rizika od poplava, mapiranje rizika od poplava i planiranje upravljanja rizikom od poplava. Razmjena dobrih praksi i informacija partnerima je omogućila razvoj zajedničke vizije i strategija za vodno gospodarstvo.

Doprinos
EFRR-a:
1 520 000
EUR

RAST I RADNA MJESTA „Poticanje društvenog i gospodarskog razvoja europskih teritorija”

Koristi od suradnje na malim inicijativama postupno su utrle put većim postignućima koja podupiru rast i otvaranje novih radnih mjesta. Interreg pridonosi jačanju gospodarskog prosperiteta Europe poticanjem suradnje na polju turizma i inovacija, kao i između malih i srednje velikih poduzeća.

13 PROINCOR – PROAKTIVNA POTPORA INOVACIJAMA ZA MSP-OVE NA KORIDORU OD BALTIKA DO MEDITERANA TRANSNACIONALNI PROGRAM SURADNJE U SREDNJOJ EUROPI (INTERREG B)

Projekt ima za cilj pružiti potporu inovativnim učincima MSP-ovima koji djeluju između Baltika i Jadrana. Projektni savjetnici proveli su 400 besplatnih revizija inovacija kako bi MSP-ovima pokazali kako se razvijaju sustavi i izvlači maksimalna korist od inovacija i tehnološkog razvoja. 100 rukovoditelja i zaposlenika prošlo je izravno obuku na području inovacija.

„Revizijom inovacija stručnjaci za inovacije pomogli su našoj tvrtki u našem projektu motora u kotačima za razvoj naprednih električnih automobila.”

► **GORAŽD LAMPIČ** – Glavni direktor,
Elaphe d.o.o., Slovenija

Doprinos
EFRR-a:
2 440 000
EUR

Doprinos
EFRR-a:
2 490 000
EUR

14 INNOREG – RAZVOJ INOVATIVNIH POSLOVNIH MODELA ZA OSIGURANJE KONKURENTNOSTI CENTRALNOBALTIČKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG A)

Projekt je povećao znanstveno-tehnički potencijal regije putem novih poslovnih modela na polju strojarstva. Stvaranje tehnološke platforme koja obuhvaća centre za inovacije, tvrtke i znanstvene ustanove omogućilo je razvoj novog fleksibilnog proizvodnog sustava. Taj automatski proizvodni sustav može raditi 24 sata dnevno i zadovoljavati iznimno visoke zahtjeve kvalitete.

Doprinos
EFRR-a:
660 000
EUR

15 T-CHEESIMAL – NOVE TEHNOLOGIJE KOJE PODUPIRU TRADICIONALNE SIREVE NA SICILIJ I MALTI TALIJANSKO-MALTEŠKI PROGRAM PREKOGRANIČNE SURADNJE (INTERREG A)

Primjena kombinacije ruralne tradicije i inovativnih tehnologija na tradicionalne talijanske i malteške mliječne proizvode bila je ključni element ovog projekta. Putem prijenosa znanja istraživački se proces temeljio na administraciji 2500 upitnika, održavanju 50 tehničko-znanstvenih sastanaka i stvaranju prototipa ambalaže za tipične lokalne sireve kako bi se prevladale prepreke trgovinske izolacije.

▶ INTERVJU

GLEDIŠTE EUROPSKOG PARLAMENTA

Iskra Mihaylova MEP (ALDE), predsjednica Odbora za regionalni razvoj (REGI) Europskog parlamenta dijeli svoje poglede na Interreg i njegov budući razvoj.

▶Što vama osobno znači Europska teritorijalna suradnja, poznata pod nazivom Interreg?

Zemlje i regije zajednički se suočavaju s izazovima dijeleći dobre ideje i razmjenjujući iskustava. Bitan alat kojim se osigurava da granice nisu prepreke, alat za zbližavanje Europljana i razvoj zajedničkih rješenja. Tijekom godina Interreg je postao ključni europski instrument za potporu prekograničnoj suradnji između partnera te je znatno pridonio koheziji. Interreg je postao i dobar indikator stabilnosti u regijama.

▶Koja je vaša ambicija za Interreg V (2014-2020)?

Višegodišnji financijski okvir od 2014. do 2020. daje veći prioritet Interregu da bi se iskoristilo veliko iskustvo već stečeno diljem Europe i poduprla nova partnerstva. Moramo sve koristiti i utjecaje financiranja EU-a, uključujući i financiranje putem Interrega, učiniti mnogo vidljivijima. Građani bi trebali znati kako financiranje iz EU-a pomaže borbi protiv krize i njezinih posljedica te izgrađuje konkurentniju Europu s atraktivnim radnim mjestima, ekološkim pogodnostima i visokim standardom života.

Najveći izazov danas je prevesti programske dokumente za razdoblje od 2014. do 2020. u konkretne provedbene uspjehe povećavajući potencijal za rast i prevladavajući izazove kao što su migracijski i demografski problemi. Europski parlament pobrinut će se da se fokus stavi na prioritete i projekte od stvarne prekogranične i transregionalne važnosti kako bi se postigao potreban utjecaj.

▶Jeste li već razmislili o tome kako bi trebao izgledati Interreg VI (2020+)?

Odbor REGI želi elaborirati izvješće o inicijativi na temelju razvoja europskog teritorijalnog cilja kohezije koji će istaknuti 25. godišnjicu Interrega, istražiti kako ojačati teritorijalnu dimenziju i dati neke ključne upute za razdoblje nakon 2020.

Evaluacijski odjel Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku u suradnji s državama članicama provodi *ex post* vrednovanje EFRR-a i kohezijskog fonda u razdoblju od 2007. do 2013. te njihovih 320 sufinanciranih programa. EP pomno nadgleda taj proces, a njegovi će zaključci biti relevantni kao temelj za razmišljanje o izgledu programa kohezijske politike nakon 2020.

▶Jesu li vas kao članicu žirija za natječaj Interreg 25 #eulovewithoutborders sve te prekogranične priče nadahnule?

Uspješna ljubav preko granica zadivljuje me i nadahnjuje. Bilo je vrlo teško odabrati pobjednički par. Svaki par ima svoju jedinstvenu veliku priču i ljubav te prevladava prepreke s kojima se suočava. Natječaj nam je uistinu pokazao da nema granica kada se ljudi vole.

▶SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/cooperation/european-territorial/interreg25years

▶ NOVOSTI

[UKRATKO]

CIPARSKI INAUGURACIJSKI DOGAĐAJ ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE OD 2014. DO 2020.

U travnju je **Walter Deffaa**, glavni direktor za regionalnu i urbanu politiku, sudjelovao na službenom pokretanju ciparskih operativnih programa „Konkurentnost i održivi razvoj” (koji sufinanciraju EFRR i kohezijski fond) i „Zapošljavanje, ljudski resursi i socijalna kohezija” (koji sufinancira ESF).

Nicos Kouyialis, ministar poljoprivrede, prirodnih resursa i okoliša, otvorio je događaj i pokrenuo nove programe. **Zoltan Kazatsay**, zamjenik glavnog direktora za zapošljavanje, socijalne poslove i uključenost, te **Georges Georghiou**, glavni direktor za europske programe, koordinaciju i razvoj, također su se obratili skupu, koji je privukao velik broj sudionika i ponudio jedinstvenu priliku za podizanje svijesti građana i poslovne zajednice o pomoći i prilikama za financiranje koje ESI fondovi nude Cipru.

G. Deffaa sudjelovao je i na inauguracijskoj svečanosti jednoga od najambicioznijih urbanih projekata u Limassolu (višefunkcijski obalni park – rehabilitacija povijesne jezgre, oboje vrijednosti približno 30 milijuna eura), a pridružili su mu se i predsjednik republike **Nikos Anastasiades** te gradonačelnik **Andreas Christou**.

REGIJE I GRADOVI EU-A ŽIVJET ĆE NA MOOC-U

Za ljude koji žele otkriti više o važnoj ulozi i utjecaju gradova i regija EU-a razvijen je novi alat. Besplatni i interaktivni MOOC (masovni otvoreni internetski tečaj) sastojat će se od približno dva sata edukativnih videozapisa, tablica s podacima, infografika i web-debata uživo tjedno s fokusom na EU i regionalne poslove tijekom razdoblja od osam tjedana počevši od 19. listopada.

Svakoga tjedna obrađivat će se posebna tema, a sadržaj će prezentirati 50 političara i stručnjaka iz institucija i agencija EU-a te europskih udruženja i akademskih ustanova. Sudionici se pozivaju na razmjenu iskustava i stajališta putem socijalnih medija pomoću MOOC-ova računa – @EU_MOOC – a polaznici koji dovrše 80% tečaja dobit će certifikat.

MOOC je razvijen kao odgovor na anketu u kojoj je više od 1 000 ljudi izrazilo zanimanje za dodatnim učenjem o širokom rasponu politika i pitanja EU-a, uključujući: institucije EU-a, ulogu regija i gradova, kohezijsku politiku EU-a i ESI fondove, politike istraživanja, inovacija i održiva razvoja, slobodan protok i migraciju te proračun EU-a.

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

▶SAZNAJTE VIŠE
<http://europa.eu/IHX43fN>

▶SAZNAJTE VIŠE
www.cor.europa.eu/MOOC

ALAT TAIEX-REGIO PEER 2 PEER OTVOREN JE ZA PRI- JAVE I REGISTRACIJE EKSPERATA

Novi alat koji je pokrenula Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku jednostavan je za korištenje i olakšava brzu razmjenu znanja između stručnjaka za kohezijsku politiku i tijela uprave uključenih u upravljanje EFRR-om i Kohezijskim fondom u svim državama članicama. To je dio Komisijinih širih nastojanja da državama članicama pomogne pri jačanju administrativnog kapaciteta, što je jedan od prioriteta povjerenice za regionalnu politiku **Corine Crețu**.

Detaljnije informacije o alatu, procesu prijave i modalitetima za registraciju stručnjaka iz javnog sektora dostupne su na adresi: <http://europa.eu/!xT39Xp>

▶S PITANJIMA SE OBRATITE
NA ADRESU:
REGIO-PEER2PEER@ec.europa.eu

FOTONATJEČAJ NA FACEBOOKU

Godišnji fotonatječaj „Europa u mojoj regiji”, koji se ovoga ljeta održava već četvrti put, još jednom nastoji podignuti svijest o projektima koji su financirani u sklopu regionalne politike EU-a. Ove godine sudjelovanje na natječaju prošireno je na zemlje koje dobivaju potporu iz instrumenta predpristupne pomoći: Albaniju, Bosni i Hercegovinu, Bivšu Jugoslavensku Republiku Makedoniju, Kosovo⁽¹⁾, Crnu Goru, Srbiju i Tursku.)

SAZNAJTE VIŠE O EUROPSKOM SOCIJALNOM FONDU

Više no ikad razni fondovi EU-a teže međudjelovanju i uzajamnom nadopunjavanju. Sredstva Europskog socijalnog fonda (ESF-a) za razdoblje od 2014. do 2020. iznose više od 23,1% ukupnih sredstava za financiranje kohezijske politike, dok Fond europske pomoći najpotrebitijima (FEPN) sufinancira zemlje EU-a s 3,8 milijardi eura. Obama fondovima upravlja Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost Europske komisije, koja izdaje tromjesečni časopis *Social Agenda* na engleskome, njemačkome i francuskom jeziku.

Ako želite redovita izvješća o projektima i korisnicima ESF-a i FEPN-a besplatno se pretplatite na časopis *Social Agenda*:
<http://europa.eu/!YM86Rv>

▶SAZNAJTE VIŠE
<http://europa.eu/!by74xr>

Kao i prije, natječaj je organiziran putem Facebook stranice Europske komisije. Natječaj je pokrenut 22. lipnja, a prijave će se prihvaćati do **petka 28. kolovoza 2015.** (u 12.00 po srednjoeuropskom ljetnom vremenu). 100 slika s najvećim brojem glasova te 50 prijava s „wildcard” pozivnicama (prijava koje nisu u grupi s najvećim brojem glasova) predočit će se žiriju sastavljenom od troje profesionalnih fotografa koji će odabrati tri pobjednička rada. Pobjednici će za nagradu dobiti putovanje u Bruxelles na manifestaciju OPEN DAYS 2015 u listopadu.

▶SAZNAJTE VIŠE

Za inspiraciju pogledajte prošlogodišnje radove:
<https://www.flickr.com/photos/euregional/sets/72157648215374403>

Da biste bili vidljiviji i da bi se vaš rad više dijelio, prilikom objave rada na Facebooku ili Twitteru koristite službenu oznaku natječaja: #EUmyRegion

(1) Taj naziv ne preudicira stajalište o statusu i u skladu je s Rezolucijom 1244/99 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda te mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o neovisnosti.

▶ ZAGRIJAVANJE ZA MANIFE- STACIJU OPEN DAYS 2015

OPEN DAYS 2015 održava se od 12. do 15. listopada pod motom „Regije i gradovi Europe: partneri za ulaganje i rast”. Pripreme su već dobro u tijeku, a uz glavne događaje manifestacije OPEN DAYS planiraju se i OPEN urbani dan, OPEN DAYS sveučilište i dodjela nagrada RegioStars 2015.

3 teme

OPEN DAYS 2015 strukturiran je oko tri teme, koje se bave izazovima i rješenjima povezanim s upravljanjem novim programima regionalne i urbane politike EU-a i njihovom provedbom, kao i prekograničnom, međuregionalnom i transnacionalnom dimenzijom.

▶ 1. MODERNIZACIJA EUROPE

REGIJE U ENERGETSKOJ UNIJI I NA JEDINSTVENOM DIGITALNOM TRŽIŠTU

Novi programi nude važne prilike za rast i otvaranje radnih mjesta u tim područjima. Oni mogu pomoći EU-u da postane svjetski predvodnik na području obnovljive energije i energetske učinkovitosti i stvoriti vibrantno društvo znanja.

▶ 2. REGIJE OTVORENE ZA POSLOVANJE

RAZVOJ MSP-OVA, INOVACIJE I OTVARANJE RADNIH MJESTA

Regije EU-a imaju znatno iskustvo promicanja MSP-ova te mogu dijeliti najbolje prakse u provedbi shema pomoći MSP-ovima potičući inovacije u MSP-ovima, uključujući poveznice sa strategijama pametne specijalizacije, te podupirući otvaranje više mikropoduzeća.

▶ 3. MJESTA I PROSTORI

URBANI I RURALNI RAZVOJ, URBANO-RURALNA INTEGRACIJA

Regionalni i urbani programi EU-a mogu promicati uravnoteženiji teritorijalni razvoj i ruralnu konkurentnost te smanjiti premještanje stanovništva sa sela u grad, kao i prevladati izazove s kojima se suočavaju pogranični gradovi i ruralna područja.

REGISTRACIJA
SE OTVARA
8. SRPNJA 2015.

REGISTRACIJA
http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/od2015/register.cfm

DATUMI DOGAĐAJA
12. DO 15. LISTOPADA

OPEN URBANI DAN

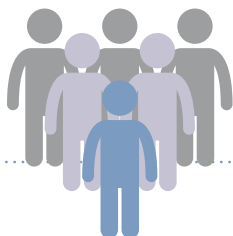
Dan s događajima u području kanala u Bruxellesu bit će posvećen raznim urbanim pitanjima s planiranim radio-nicama o novim financijskim urbanim instrumentima, europskim inicijativama kao što su Mali gradovi i Urbane inovativne akcije, Urbact te zeleni inkubatori. Terenski posjeti omogućit će sudionicima razgledavanje revitaliziranog područja kanala i obilazak nekih zanimljivih projekata.

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/od2015/urban_day.cfm

OPEN DAYS 2014 UKRATKO

▶ **5 673**
SUDIONIKA

▶ **192**
PARTNERSKA
GRADA
I REGIJE

REGIO STARS 2015

Svečanost dodjele nagrada RegioStars 2015. održat će se tijekom službenog prijma OPEN DAYS u BOZARU u utorak 13. listopada. Trofeje će pobjedničkim projektima uručiti europska povjerenica za regionalnu politiku **Corina Crețu** te

predsjednik žirija nagrada RegioStars i zastupnik u Europskom parlamentu **Lambert Van Nistelrooij**.

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/regio-stars-awards/

OPEN DAYS SVEUČILIŠTE

OPEN DAYS sveučilište sastoji se od niza predavanja i moderiranih panel-rasprava na kojima će se razmotriti tematski prioriteti manifestacije uz sudjelovanje odgovarajućih europskih akademskih mreža specijaliziranih za regionalni razvoj. U sklopu toga radionica Master Class ima za cilj poboljšati razumijevanje kohezijske politike EU-a i njezina potencijala za istraživanje među odabranim europskim polaznicima doktorskih studija i mladim istraživačima.

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/od2015/od_university.cfm

LOKALNI DOGAĐAJI

Sve regije i gradovi sudionici organiziraju najmanje jedan lokalni događaj, čime se poruka manifestacije OPEN DAYS približava građanima. Ti će se događaji održavati između rujna i studenoga pod

naslovom „Europa u mojoj regiji/gradu”, a organizirat će se u skladu s tematskim prioritetima manifestacije OPEN DAYS. Namijenjeni su javnosti, potencijalnim korisnicima regionalne politike EU-a, stručnim skupinama, akademskim radnicima i medijima, a mogu poprimiti različite oblike, npr. konferencije, radionice, radijske i televizijske emisije ili izložbe. Lokalni događaji mogu se organizirati i u sklopu pokretanja projekata regionalne politike EU-a u okviru godišnjih informativnih mjera propisanih uredbama o ESI fondovima.

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/od2015/local_events.cfm

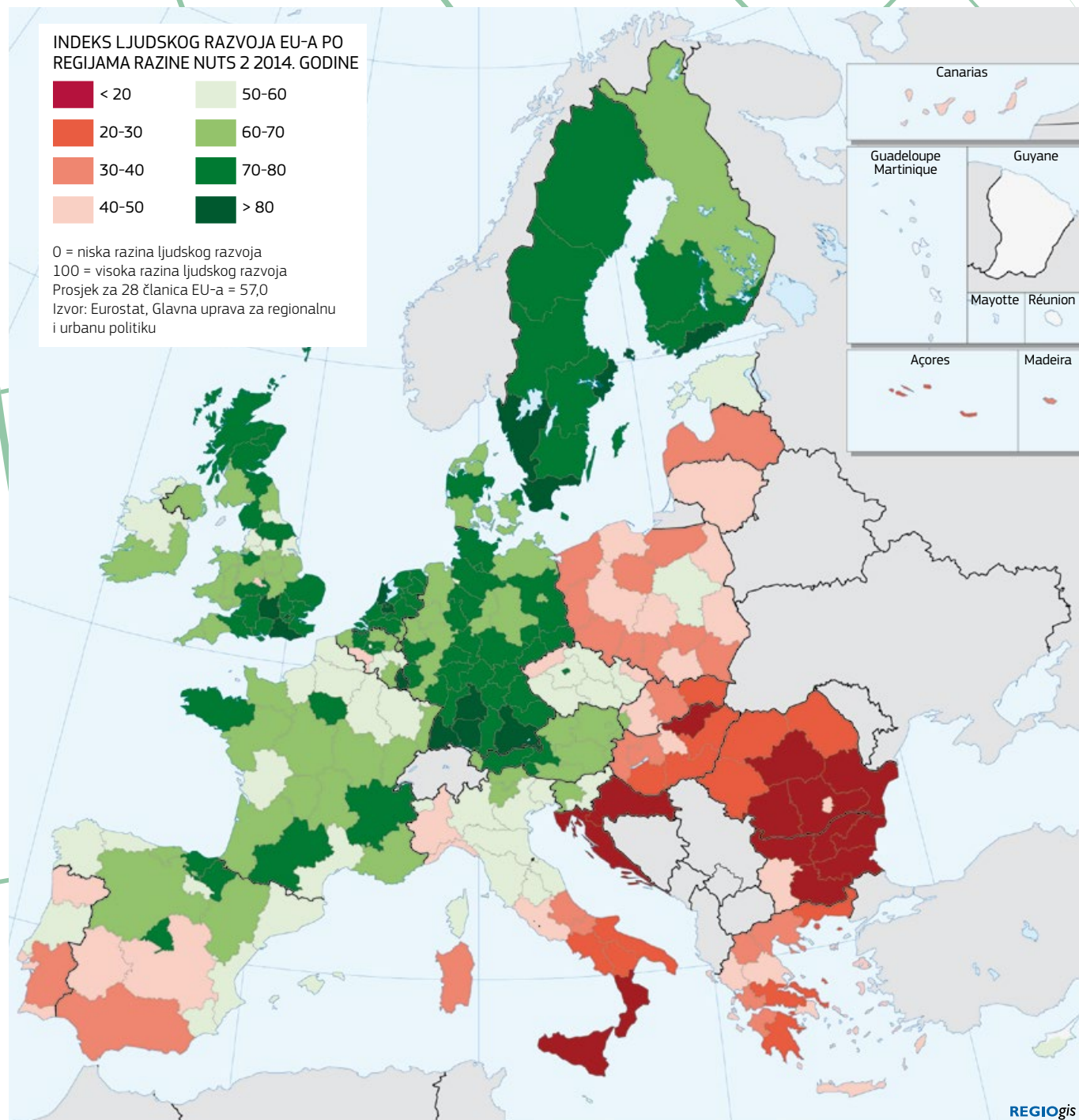

▶ SAZNAJTE VIŠE

http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/

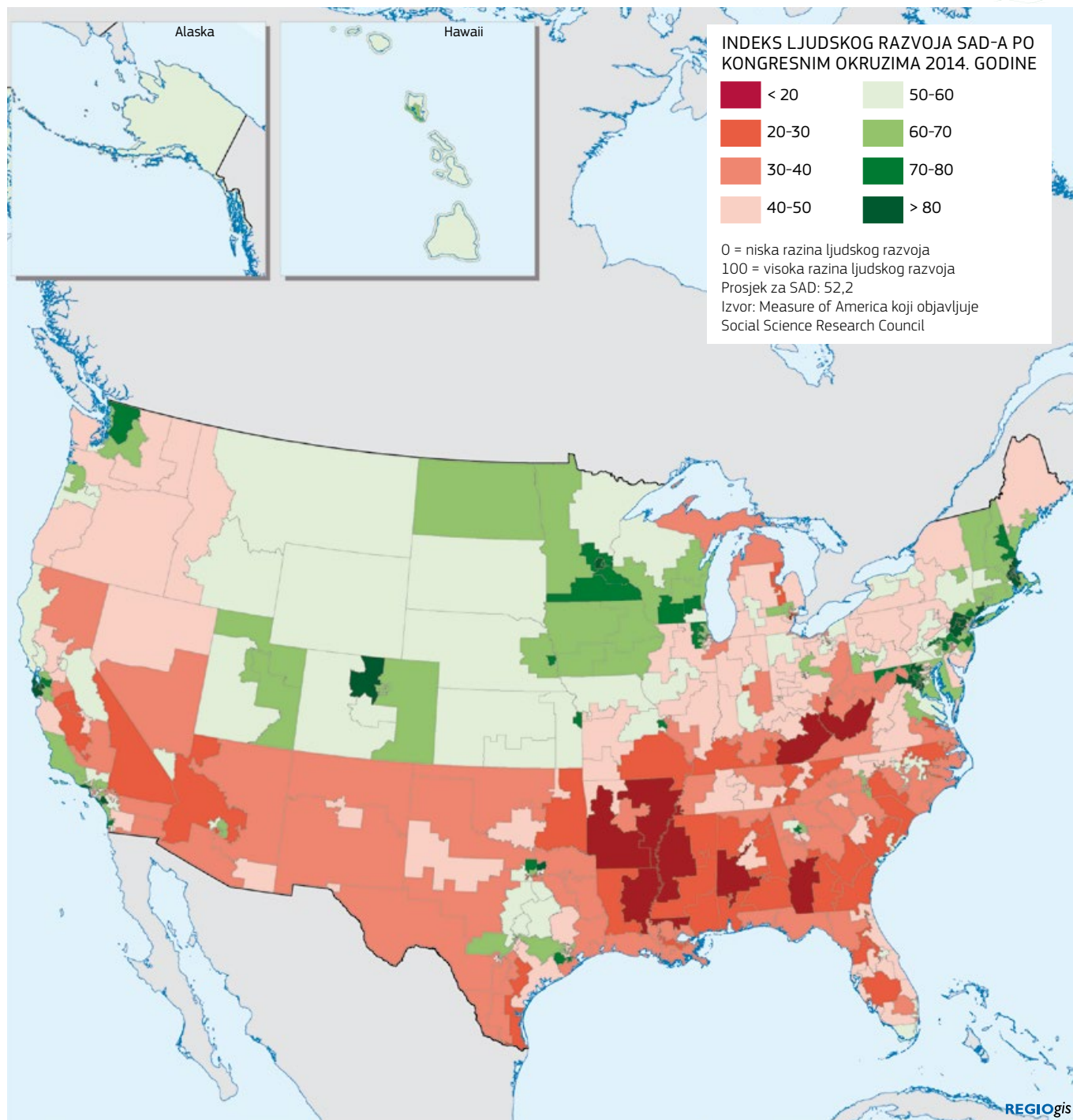
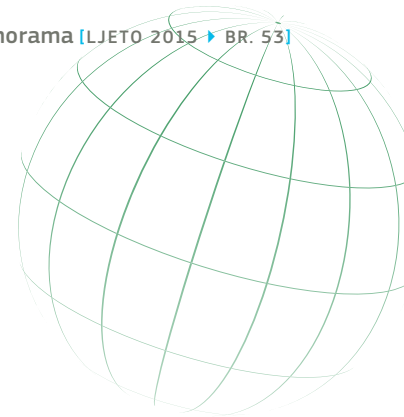
▶ INDEKS LJUDSKOG RAZVOJA EU-A 2014.

Indeks ljudskog razvoja (HDI) posebno je razvijen radi usporedbe 435 kongresnih okruga SAD-a s regijama razine NUTS 2 EU-a. Njime se obuhvaćaju zdravlje, prihodi i obrazovanje na temelju šest pokazatelja: SAD ima veći raspoloživi prihod kućanstava i stopu zaposlenosti, EU ima dulje očekivano trajanje zdravog života i nižu stopu smrtnosti

novorođenčadi, a slični su po rezultatima na području terciarnog obrazovanja i stope osoba koje nisu „zaposlene ni u procesu obrazovanja ili izobrazbe”. Indeks EU-a ukupno je viši od indeksa SAD-a jer bolji rezultati u pogledu zdravlja kompenziraju niže prihode.

▶ INDEKS LJUDSKOG RAZVOJA SAD-A 2014.

Najviši HDI izmjeren je u kongresnom okrugu SAD-a koji pokriva dijelove grada New Yorka. Drugi po redu izmjeren je u Stockholmu. Njih prate tri kongresna okruga u području zaljeva San Francisca, dva izvan Washingtona i jedan izvan Bostona, pa još jedan u New Yorku i dva u sjevernom dijelu New Jerseyja. Slijedi ih Utrecht u Nizozemskoj.

Najnižih 10 HDI-jeva izmjereno je u dvije bugarske i tri rumunjske regije razine NUTS 2 te u pet kongresnih okruga u Missisipi, Kentuckyju, Louisiana, Georgiji i Michiganu (Detroit). *Regionalni fokus*, koji će Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku objaviti koncem ove godine, donijet će detaljniji prikaz rezultata.

▶ UTEMELJENA PLATFORMA ZA PAMETNU SPECIJALIZACIJU ZA ENERGETIKU

▶ CORNWALL & OTOČJE SCILLY, VELIKA BRITANIJA

Projekt Wave Hub razvija najveću testnu lokaciju na svijetu za generiranje električne energije iz energije morskih valova.

Kohezijska politika EU-a pružit će znatnu potporu realizaciji europske energetske unije tijekom razdoblja od 2014. do 2020., osobito putem ulaganja u gospodarstvo s malim udjelom ugljika vrijednih 38 milijardi eura. Osim toga, više do 100 regija EU-a i država članica odabrale su energetiku kao prioritet za nacionalne i regionalne strategije pametne specijalizacije. Kao potporu apsorpciji tih fondova Komisija je osnovala namjenski sustav potpora – platformu za pametnu specijalizaciju za energetiku.

Europska platforma za pametnu specijalizaciju za energetiku inicijativa je Glavnih uprava Europske komisije za regionalnu i urbanu politiku i energetiku te Komisijina zajedničkog istraživačkog centra (ZIC-a), a uspostavljena je u Bruxellesu u svibnju 2015. Razvijena je kako bi državama i članicama pružila potporu i omogućila im pristup financiranju projekata održive energije u sklopu kohezijske politike te njihovu uspješniju provedbu.

Kohezijska politika podržava energetiku i gospodarstvo s malim udjelom ugljika

Države članice za razdoblje od 2014. do 2020. alocirale su 38 milijardi eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR-a) i Kohezijskog fonda za ulaganja u gospodarstvo s niskim udjelom ugljika. To je više nego dvostruko više sredstava za to područje u odnosu na razdoblje od 2007. do 2013. te je znatno više – gotovo za 50% – od zakonski propisanog iznosa, što pokazuje veliku važnost koju države članice pridaju ulaganjima u tom području.

Države članice kao prioritete za ulaganja postavile su:

- ▶ energetska učinkovitost javnih zgrada, stambenih zgrada te zgrada poduzeća, osobito MSP-ova;
- ▶ proizvodnju i distribuciju energije iz obnovljivih izvora, npr. energije vjetera, energije iz biomase i solarne energije, kao i njihovo električno povezivanje s mrežama gdje je to potrebno;
- ▶ pametne distribucijske mreže koje omogućuju aktivno upravljanje tokovima energije na temelju potražnje i ponude;
- ▶ održivu multimodalnu urbanu mobilnost koja će od naših gradova napraviti bolje mjesto za život s manje intenzivnim korištenjem ugljikovodika, npr. razne integrirane mjere za olakšanje prijelaza gradova s prijevoza privatnim automobilima na pješčenje, bicikliranje, tramvaje i autobuse;
- ▶ istraživanje i inovacije na tim područjima.

Osim toga otprilike 2 milijarde eura dodijeljene su za ulaganja u pametnu energetska infrastrukturu, što će biti okosnica za budući dekarbonizirani energetska sustav.

Razmjena stručnih znanja i povećanje apsorpcije

Platforma će pomoći regijama pri razmjeni stručnih znanja o ulaganjima u održivu energetiku i uvođenju inovativnih tehnologija s malim udjelom ugljika. Ona objedinjuje znanstvenu stručnost, inovativne alate za umrežavanje i stručnost na području razvoja politika, a pomoći će regijama pri pristupu informacijama i razmjeni ideja i najboljih praksi, što će pak razviti novu stručnost i od regija napraviti sastavne elemente energetske unije.

Ukupno ulaganje:
40 500 000 EUR
Doprinos EFRR-a:
22 600 000 EUR

► **RUHR INNOVATIONCITY – MODELLSTADT BOTTRUP**

Ovim se projektom želi transformirati cijelu gradsku četvrt mjerama za inovativnu energetska učinkovitost s ciljem smanjenja potrošnje CO₂ za 50% do 2020. i istodobnim poboljšanjem kvalitete života. Četiri projekta vezana uz kogeneraciju toplinske energije i mapiranje potrošnje energije dobila su potporu EFRR-a.

Ukupno ulaganje:
5 400 000 EUR
Doprinos EFRR-a:
2 700 000 EUR

„Pozdravljam novu platformu za energetiku koja će objediniti znanja o održivoj energiji i pomoći regijama da na efikasan način iskoriste sredstva dostupna za ulaganje u inovativna rješenja.”

► **CORINA CREȚU – EUROPSKA POVJERENICA ZA REGIONALNU POLITIKU**

Ta će platforma osobito podupirati regije i države članice na sljedeće načine:

- analizom prioriteta i potreba za ulaganje koje regije imaju na području održive energetike i pametne specijalizacije;
- popularizacijom i objašnjavanjem postojećih prilika za financiranje u okviru kohezijske politike te davanjem savjeta o najboljim načinima za njihovo iskorištavanje;
- prepoznavanjem dobrih praksi i poticanjem bolje apsorpcije sredstava kohezijske politike u državama članicama i regijama putem akcija suradnje kojima se ubrzavaju razvoj i uvođenje energetska tehnologija.

Strategija energetska unije EU-a

Potporom optimalnom korištenju sredstava kohezijske politike za projekte održive energetike Platforma će izravno pridonijeti strategiji energetska unije EU-a – „Okvirnoj strategiji za otpornu energetska uniju s naprednom klimatskom politikom”, koja je objavljena u veljači 2015.. Ona će promicati prijelaz na gospodarstvo s malim udjelom ugljika, uključujući potporu održivoj energiji. Promicat će i usvajanje efikasna tehnologija

i procesa u MSP-ovima, izgradnju pametne energetska infrastrukture te razvoj ICT aplikacija na području energetike.

Europska povjerenica za regionalnu politiku **Corina Crețu** komentirala je: „U razdoblju od 2014. do 2020. u realizaciju strategije energetska unije i poticanje prijelaza na gospodarstvo s malim udjelom ugljika u svim sektorima uložiti će se 38 milijardi eura... Zbog toga pozdravljam novu platformu za energetiku koja će objediniti znanja o održivoj energiji i pomoći regijama da na efikasan način iskoriste sredstva dostupna za ulaganje u inovativna rješenja.”

Platforma za pametnu specijalizaciju

Pametna specijalizacija inovativan je pristup koji je u tijesnoj suradnji s industrijom i istraživanjem razvila Europska komisija kako bi potaknula gospodarski rast i prosperitet na regionalnoj razini. Njome se potiče efikasna i ciljana upotreba javnih ulaganja u istraživanje i inovacije kako bi se stvorile konkurentne prednosti i regijama omogućila specijalizacija na poljima njihove relativne snage.

Rad nove platforme za energetiku temeljit će se na plodnoj suradnji Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku i ZIC-a na platformi za pametnu specijalizaciju fokusiranoj na strategije istraživanja i inovacija – „Platformi S3” – iz 2009. godine. Aktivnost te platforme obuhvaća više od 80% država članica i regija EU-a. Njih više od dvije trećine odabralo je energetiku kao područje pametne specijalizacije.

► **SAZNAJTE VIŠE**

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3p-energy>

▶ BELGIJA

▶ REHABILITACIJA ONEČIŠĆENOG INDUSTRIJSKOG ZEMLJIŠTA OTVARA RADNA MJESTA I NOVE TVRTKE

Ukupni trošak:
4 620 000 EUR
Doprinos EU-a:
2 310 000 EUR

U sklopu programa Brussels Greenfields jako onečišćene bivše industrijske lokacije oko Bruxellesa čiste se i transformiraju u poslovne prostore za otvaranje radnih mjesta.

Mnoge parcele duž kanala Bruxelles-Charleroi kontaminirane su tijekom zadnjih desetljeća industrijskim aktivnostima s visokim razinama onečišćenja. Odgovorni za to onečišćenje često su nepoznati, propali ili zbog nečega drugog ne mogu očistiti kontaminirano zemljište koje je ostalo neupotrebljivo.

Projekt Brussels Greenfields, pokrenut 2009. uz potporu metropolitanske regije Bruxellesa i EFRR-a, poticao je čišćenje onečišćenih lokacija i uvođenje poslovnih projekata za revitalizaciju područja te pokretanje gospodarskih aktivnosti i otvaranje radnih mjesta. Kao nagradu za lociranje tih područja uspješni sponzori projekata dobivaju subvencije za čišćenje zemljišta te integriranu poslovnu potporu.

Nadahnuće iz Kanade

Filozofija projekta Brussels Greenfields nadahnutu je programom ReviSols u kanadskom Quebecu, gdje su vlasti razvile politiku za rehabilitaciju atraktivnih lokacija kontaminiranih nekadašnjim industrijskim aktivnostima preuzimajući dio troška za čišćenje kako bi potaknuli projekte ponovnog ulaganja u ciljana područja.

Suočena sa sličnim problemom, briselska regija naručila je studiju izvodljivosti za takav program na svom teritoriju koja je rezultirala programom Brussels Greenfields u izvedbi briselske ekološke organizacije IBGE.

U sklopu programa tvrtke se pozivaju da se presele u to područje i ondje pokrenu poslovanje (stambeni su projekti isključeni) pod uvjetom da pokrenu gospodarsku aktivnost i otvore radna mjesta. Sponzori projekta zauzvrat dobivaju varijabilnu subvenciju za troškove planiranja i čišćenja te usluge poslovnog savjetovanja.

Brussels Greenfields dosad je podupro 12 projekata u sklopu kojih je (izravno i neizravno) otvoreno približno 2 200 radnih mjesta. Među pobjednicima je obećavajući raspon ekološki prihvatljivih projekata i socijalnih gospodarskih pothvata koji objedinjuju održive operacije s naglaskom na gospodarsku i socijalnu obnovu.

Ti projekti obuhvaćaju poduzetnički park za MSP-ove (Paepsem) koji je preuzeo lokaciju onečišćenu kloriranim otapalima i teškim metalima. Za MSP-ove se gradi zgrada površine 6 000 m² s modularnim radionicama u kojoj bi trebalo raditi 200 ljudi.

Na mjestu nekadašnje plinare gradi se hladnjača i skladište za 40 veletrgovaca (Mabru) u kojima će se otvoriti 100 novih radnih mjesta. Druge inicijative obuhvaćaju reciklažni centar „Ecopôle”, urbani vrt s parcelama za amatere i male komercijalne proizvođače, dok „Brussels Greenbizz” razvija poslovni inkubator za ekološke tvrtke i proizvodne studije te 500 povoljnih pasivnih stambenih jedinica.

▶ SAZNAJTE VIŠE

[www.environnement.brussels/thematiques/sols/ primes-et-fonds/brussels-greenfields](http://www.environnement.brussels/thematiques/sols/primes-et-fonds/brussels-greenfields)

Ukupni trošak:
20800000 EUR
Doprinos EU-a:
6450000 EUR

▶FRANCUSKA

▶PICARDIE PROMIČE ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE

Francuska regija Picardie iskorištava stručnost za zrakoplovstvo putem inovativnog centra za istraživanje i obuku.

Zahvaljujući vezi s tvrtkom Airbus Industries, regija Picardie postala je specijalizirani centar za zrakoplovstvo te je tu stručnost počeo koristiti u sklopu projekta IndustriLAB.

IndustriLAB centar je za obuku, istraživanje i tehnologiju čije se aktivnosti odvijaju na četiri strateška poslovna polja: inovativno inženjerstvo proizvoda, visoki industrijski učinak, robotika budućnosti i nove industrijske prakse.

Usmjeren je k tvrtkama svih veličina i iz svih sektora koje mogu doći i razviti svoje projekte te obučiti svoje zaposlenike. Služi i tehničkim centrima i sveučilištima koja se žele upustiti u istraživačke projekte.

IndustriLAB izrastao je iz potrebe za razvojem naprednih kompozitnih materijala i robotičke tehnologije sklapanja za buduće Airbusove zrakoplove, a osnovan je tik do zrakoplovne tvornice Aerolia u Méaulte (podružnice EADS-a i Airbusove sestrinske tvrtke) kao centar za tehnološki transfer.

Postrojenje ima 10000 m², od toga 3000 m² proizvodnih hala, 600 m² modularnih radionica i 1200 m² ureda sa širokopojasnom vezom i prostorijama za sastanke, a tu je i amfiteatar sa 120 sjedala. Treću lokaciju zauzima Aerolia, koja se bavi specijalističkim poslovima istraživanja i razvoja na područjima robotike i kompozitnih materijala.

IndustriLAB je i postrojenje i mreža stručnjaka koja objedinjuje obukovne centre, laboratorije, tehničke/istraživačke centre, specijaliste za tehnološki transfer, financijske organizacije, institucije i industrijske partnere (Aerolia, EADS, itd.).

Regija Picardie smatra IndustriLAB prilikom za dodatni regionalni gospodarski razvoj koji putem istraživanja i inovacija može pridonijeti regionalnom avijacijskom sektoru u kojem već radi 5% ukupne radne snage. Nastoji privući i druge strateške industrijske sektore, kao što su automobilska i željeznička industrija.

IndustriLAB ima i utjecaj izvan regije Picardie, osobito u susjednoj regiji Nord-Pas de Calais, gdje su razvijeni željeznički i automobilski sektor.

Pokrenut 2009. i sufinanciran u sklopu programa EFRR-a za razdoblje od 2007. do 2013., projekt IndustriLAB potpuno je usklađen sa strategijom Europa 2020., a krasi ga visoka razina tehnološke stručnosti u regiji.

Od 2010. regija Picardie i europski fondovi poduprli su 25 inovativnih suradničkih projekata. Oni obuhvaćaju tvrtke, istraživačke laboratorije i regionalne tehničke centre, koji jačaju konkurentnost regionalne industrije i utjecaj istraživanja sveučilišta u Picardieju.

▶SAZNAJTE VIŠE
www.industrilab.fr

Ukupni trošak:
432 000 000 EUR
Doprinos EU-a:
208 000 000 EUR

▶ POLJSKA/LITVA

▶ ENERGETSKI MOST PRIDONOSI ENERGETSKOJ SIGURNOSTI BALTIKA

Radi povezivanja mreža Poljske i Litve grade se novi električni vodovi i stanice za prijenos, što je ulaganje koje će pridonijeti jačanju energetske neovisnosti dviju zemalja i energetske sigurnosti baltičkih zemalja.

U okviru projekta operater prijenosnih sustava u Poljskoj PSE S.A ostvaruje 11 ulaganja u vodove i stanice sufinanciranih iz EFRR-a (putem operativnog programa za infrastrukturu i okoliš, kojim upravlja poljsko ministarstvo infrastrukture i razvoja), uključujući diversifikaciju izvora energije.

Stvarajući poveznicu s litvanskim sustavom prijenosa, projekt ujedno učvršćuje električnu mrežu u sjeveroistočnoj Poljskoj te poboljšava kvalitetu i pouzdanost opskrbe električnom energijom za potrošače.

Dvije zemlje planiraju smanjiti stupanj energetske zavisnosti diversifikacijom ruta, izvora i energetske prijenosnika te smanjenjem izolacije regije od ostatka EU-a. Godine 2008. s ciljem potpore početnoj fazi projekta i koordinacije projekta u objema zemljama uspostavljena je poljsko-litavska tvrtka LitPol Link Ltd. Stratešku važnost tog projekta prepoznala je i Europska komisija te mu je dodijeljeno 208 milijuna eura (868 milijuna zlotā) od ukupnog troška od 432 milijuna eura (1,8 milijardi zlotā), kao i dodatnih 1,9 milijuna eura za studije izvodljivosti iz fonda TEN-E.

Prvi građevinski radovi u Poljskoj započeli su 2012., a ulaganja u vodove i stanice trebala bi biti dovršena do kraja 2015. Veza će Poljskoj omogućiti razvoj poveznica sa susjednim zemljama, a Litva će se, baš kao i druge baltičke države, moći uključiti u europski energetski sustav (kontinentalnu europsku mrežu) putem konverterskih stanica.

Stvaranje poveznice između Poljske i Litve (LitPol Linka) – prve između tih dviju zemalja – ključni je element za razvoj zajedničkog europskog energetskeg tržišta jer se time stvara takozvani „baltički prsten“ za povezivanje tržišta Litve, Latvije i Estonije s europskom električnom mrežom putem Poljske. To će povećati i prijenosni kapacitet baltičkih država.

Izgradnja energetskeg prenosnika u baltičkoj regiji također pridonosi razvoju transeuropskih energetskeg mreža. Ulaganje je dio plana Europske komisije za međupovezivanje baltičkog energetskeg tržišta, donesenog u srpnju 2009., čiji je glavni cilj okončati izolaciju baltičkih država od europskog energetskeg tržišta.

Dana 20. travnja 2015. potpisan je memorandum o razumijevanju vezan uz zajednička načela trgovine energijom za LitPol Link, što je još jedan korak ka realizaciji poljsko-litavske trgovine energijom.

▶ SAZNAJTE VIŠE
www.pse.pl

VELIKA BRITANIJA

▶ UVOĐENJE BRZE ŠIROKOPOJASNE VEZE U WALES

Kućanstva i tvrtke diljem Walesa sada su povezane s brzom optičkom širokopojasnom mrežom i u prvim su redovima digitalne revolucije.

Više od 437 000 objekata sada, zahvaljujući programu Superfast Cymru, može pristupiti superbrzoj širokopojasnoj mreži, a još više od milijun ih može pristupati u kombinaciji s komercijalnim priključcima. Superfast Cymru partnerstvo je koje s ciljem uvođenja superbrze širokopojasne veze u cijeli Wales financiraju vlada Walesa, vlada Ujedinjenog Kraljevstva, britanski telekomunikacijski operater BT (British Telecommunications plc) i EU. Taj je projekt velik pothvat u kojem inženjeri BT-a polažu više od 17 500 km optičkih kabela i instaliraju približno 3 000 zelenih ormarića duž cesta. To se često radi u teškim i izazovnim uvjetima.

Pristup brzim i sigurnim komunikacijama smatra se vitalnim za buduću gospodarski prosperitet zemlje. Prije uvođenja te digitalne infrastrukture u cijeli Wales lokalne su se tvrtke suočavale s velikim problemima u tržišnom natjecanju s tvrtkama iz drugih dijelova Velike Britanije. Sada nekih 130 000 tvrtki u Cardiffu, 90 000 u Swanseaju te po 50 000 u Newportu i Wrexhamu ima brze internetske veze. Pokrivenost u Walesu danas je bolja nego u drugim državama EU-a kao što su Francuska, Španjolska i Italija te je na razini Njemačke. „Brza optička širokopojasna mreža donosi koristi kućanstvima i tvrtkama te jamči da će Wales biti u prvim redovima digitalne revolucije”, izjavio je premijer Walesa **Carwyn Jones**. „To je sjajan primjer uspjeha koji je moguće postići kada privatni i javni sektor surađuju na realizaciji projekata koji će promijeniti kućanstva i tvrtke diljem Walesa.”

U sklopu projekta BT je tijekom zadnje dvije godine otvorio 250 inženjerskih radnih mjesta s punim radnim vremenom u Walesu. Tvrtka je regrutirala i više od 110 vježbenika i mnoge diplomirane informatičare iz cijelog Walesa.

„Ovo je sjajno postignuće koje pokazuje utjecaj koji Superfast Cymru ima u kombinaciji s uvođenjem komercijalnih usluga”, dodao je Carwyn Jones. „Superfast Cymru ambiciozan je i izazovan program koji dovodi brzu širokopojasnu optičku vezu u zajednice u cijelom Walesu koje je drukčije nisu mogle dobiti.”

David Hughes, ravnatelj ureda Europske Komisije u Walesu, kaže: „Superfast Cymru savršen je primjer načina na koji europska regionalna sredstva mogu pomoći oporavku Europe i izravno pridonijeti otvaranju radnih mjesta i rastu. Omogućivanje brzog i pouzdanog pristupa internetu igra vitalnu ulogu u potpori regionalnom gospodarskom razvoju.”

▶ SAZNAJTE VIŠE
www.superfast-cymru.com

Ukupni trošak:
210 910 000 EUR
Doprinos EU-a:
100 000 000 EUR

► DNEVNI RED ZA 2015.

15. – 16. RUJNA

_Luxembourg (LU)

25 godina Europske
teritorijalne suradnje

12. DO 15. LISTOPADA

_Bruxelles (BE)

OPEN DAYS: 13. europski
tjedan gradova i regija

13. LISTOPADA

_Bruxelles (BE)

Svečanost dodjele nagrada
RegioStars

29. DO 30. LISTOPADA

_Ulm, Baden-Württemberg (DE)

4. godišnji forum
o strategiji EU-a za
podunavsku regiju

Više informacija o ovim događajima možete pronaći
u odlomku Dnevni red na web-mjestu Inforegio:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/
newsroom/events/](http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/newsroom/events/)

OSTANITE U KONTAKTU

 http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/

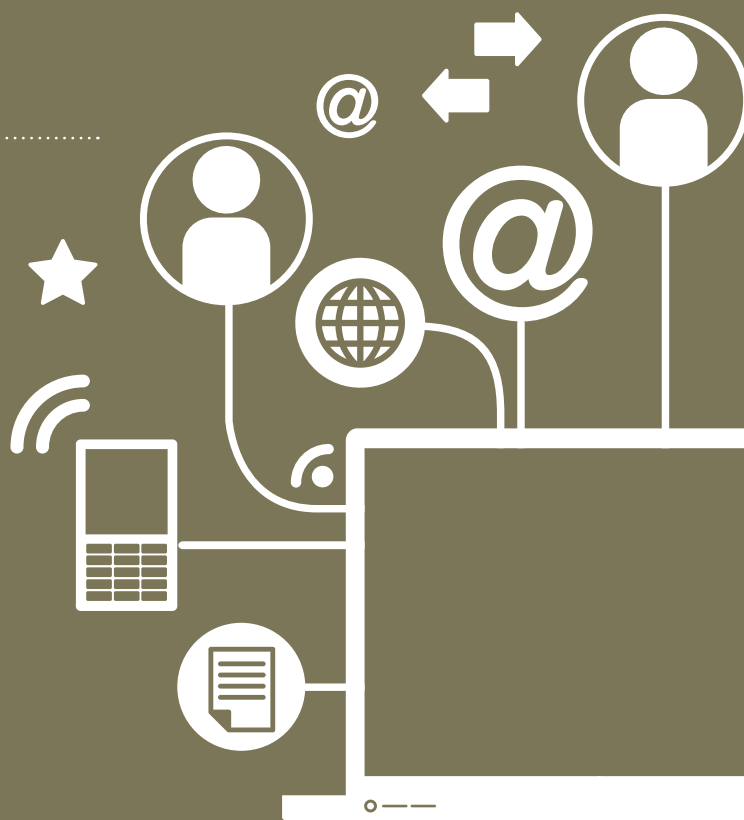
 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Platforma za suradnju DG REGIO

 www.flickr.com/euregional

 Predbilježite se za naš „REGIOFLASH”
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Ured za publikacije

Europska komisija,
Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku
Komunikacija – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-pošta: regio-panorama@ec.europa.eu
Internetska stranica: http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/

